

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
KULTTUURIALA

GEORG MALMSTÉNIN MUSIIKIN MONET ULOTTUVUUDET

TE - Maria Nikulina
KIJÄ/T:

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma/Tutkinto-ohjelma Musiikkipedagogin tutkinto-ohjelma	
Työn tekijä(t) Maria Nikulina	
Työn nimi Georg Malmsténin musiikin monet ulottuvuudet	
Päiväys	11.12.2019
Sivumäärä/Liitteet	28/3
Ohjaaja(t) Hanna Turunen	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) -	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Tämä opinnäytetyö koostuu kirjallisesta osiosta ja konsertista. Produktiokonsertti Jori-sedän iltapäivä järjestettiin 29.11.2018. Tekijä esiintyi viulusolistina yhdessä pianisti Dmitri Barkovin kanssa. Kirjallinen työ kertoo säveltäjä Georg Malmsténin musiikin monista ulottuvuuksista ja syventää Suomen musiikin historian tuntemusta.</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli esitellä ja tehdä tunnetuksi Malmsténin musiikkituotantoa. Tekijä halusi oppia kyseisen musiikin erityispiirteitä, niiden esittämistä ja opettamista. Kirjallisessa osuudessa lähteinä on käytetty sekä painettuja että internetlähteitä.</p> <p>Tekijä oppi paljon Malmsténin elämästä ja tuotannon monipuolisuudesta. Kirjallinen työ sisältää tietoa säveltäjän elämästä ja tuotannosta sekä konsertista palautteineen. Kokonaisuuteen sisältyy myös tekijän pohdintoja säveltäjän tuotannosta ja sen soveltamisesta käytäntöön.</p>	
Avainsanat	
Georg Malmstén, elokuvamusiikki, lastenlaulut, Molli-Jori, sävellys	

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Music			
Author(s) Maria Nikulina			
Title of Thesis Many scopes of George Malmstén 's music			
Date	11.12.2019	Pages/Appendices	28/3
Supervisor(s) Hanna Turunen			
Client Organisation /Partners			
<p>Abstract</p> <p>This work is comprised of two parts – a written part and a concert. The concert "Uncle George 's afternoon" (Jori-sedän iltapäivä) was arranged on 28.11.2018. The author performed playing the violin together with pianist Dmitri Barkov. The written part tells about many scopes of composer 's music and deepens the knowledge about Finnish music history.</p> <p>The goal of this thesis is to tell about Malmstén 's music and initiate people with it. The author wanted to learn about special things of this music, perform with it and teach it to the others. In the written part both typographical and Internet sources were used.</p> <p>The author learned a lot about Malmstén 's life and the diversity of his production. The written part contains information about Malmstén 's life and production, as well as the concert with feedback. It also contains deliberations about the composer 's production and it 's appliance to convention.</p>			
Keywords			
Georg Malmstén, film music, children songs, Molli-Jori, composition			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	5
2	TIETOA SÄVELTÄJÄSTÄ	7
2.1	Varhaiset vuodet.....	7
2.2	Levytysmatkat ja laulujen sanoitukset	8
2.3	Ammatillinen suuntautuminen.....	9
3	MUSIIKKI.....	12
3.1	Tyyli.....	12
3.2	Genret.....	12
3.3	Soitto- ja harjoittelutavat.....	13
4	TUOTANNON HISTORIA.....	14
4.1	Laulutuotanto	14
4.2	Elokuvatuotanto.....	17
4.3	Näytelmiä	20
4.4	Televisio- ja radio-ohjelmia.....	21
4.5	Malmsténin testamentti ja tuotannon elämä hänen kuolemansa jälkeen	22
5	JORI-SEDÄN ILTAPÄIVÄ -PRODUKTIO.....	23
5.1	Suunnittelu ja aikataulu	23
5.2	Harjoitteluvaihe	23
5.3	Konsertti	24
5.4	Palaute ja tulevaisuuden suunnitelmat	25
	PÄÄTÄNTÄ.....	27
	LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT	28

1 JOHDANTO

Toteutin opinnäytetyöni produktiona, joka koostui konsertista ja kirjallisesta osiosta. Opinnäytetyösäni perehdyin säveltäjä Georg Malmsténin musiikkiin tuotantoon. Konsertti *Jori-sedän iltapäivä* toteutettiin 29.11.2018 klo 16.00 Niiralan koulun kamarimusiikkisalissa. Siellä soitin pianosäestyksellä erityylyisiä lauluja, joista osan valitsin yhteislauluiksi.

Valitsin opinnäytetyölleni tämän aiheen, koska tunsin Malmsténin tuotantoa ennestään: soitin aikaisemmissa konserteissa hänen säveltämiään lauluja, joista osa oli kaikille tuttuja lastenlauluja. Malmsténin säveltämiä lastenlauluja lauloin jo ala-asteella, minkä ansiosta ne jäivät minulle parhaiten mieleen ja pidän niistä vielä tänäkin päivänä.

Lisäksi olen ihastunut säveltäjän musiikin tyyliin, joka on minun korviini hieman epätavallinen: sekä laulaessa että soittaessa tyyli on yhtä eloisa eli ”puhuva”. Tämän voi perustella siten, että esim. soittaessa Malmsténin musiikkia viululla pitää huomioida fraseeraus ja artikuloita äänet samalla tavalla kuin laulaessa. Vokaalimusiikin soittaminen ja tulkitseminen on mielestäni jousisoittajille suurempi haaste kuin puhallinsoittajille.

Opinnäytetyötäni varten etsin tietoa Malmsténin tuotannosta sekä internet- että painetuista lähteistä. Internetissä Malmsténista ovat kertoneet mm. Jukka Lindfors (Malmsténin meritunnelmissä, 2008) ja Pekka Jalkanen (Suomen kansallisbiografia, vapaasti luettava artikkeli n.d.) ja painetuissa lähteissä mm. Pekka Kallio (Georg Malmsténille muistomerkki 1992) ja Maisa Krokfors Virpi Karin ja Kai Airisen kirjassa Georg Malmsténin lauluja (2002). Havaittiin, että vähäisistäkin lähteistä voi löytää paljon tietoa taiteilijan elämästä, tyylistä ja tuotannosta.

Malmstén sävelsi laulumusiikkia koko elämänsä aikana sekä elämäkokemustensa pohjalta, tarpeen mukaan tai vapaasta tahdosta. Niin sanottu tarpeellinen säveltäminen liittyi elokuva- ja näytelmätuotantoon sekä radio- ja televisio-ohjelmiin. Näillä aloilla hän myös näytteli, johti orkestereita ja yhtyeitä ja lauloi. Vapaasta tahdosta sävelletty musiikki oli erilaisia viihdelauluja, jotka olivat pääosin mielikuvituksellisia ja jonkin verran myös elämäkokemusten pohjalta syntyneitä. Näitä lauluja hän sekä levytti että esitti konserteissa. Säveltäjästä tuli erittäin tunnettu hänen laajan laulumusiikkituotantonsa ansiosta, joka elää edelleen.

Kirjallinen työ sisältää elämäkerrallista tietoa säveltäjästä sekä hänen musiikillisen tyylin ja tuotannon esittelyä. Kerron myös opinnäytetekonsertistani ja siihen valmistautumisesta. Työprosessi eteni lähteiden keräämisen jälkeen säveltäjän elämäkertatietojen kirjaamiseen, minkä jälkeen kirjoitin säveltäjän musiikista ja tuotannosta. Päätännässä kerron, mitä opin.

Opinnäytetekonsertin toteutin viulu-pianoduettona yhteistyössä pianisti Dmitri Barkovin kanssa. Valmistauduimme konserttiin syksystä 2018 lähtien harjoittelemalla sekä yhdessä että itsenäisesti huomioiden musiikilliset asiat, kuten tyylit. Konserttiohjelmistoon valitsin erityylyisiä lauluja, joista suurin

osa oli tanssikappaleita. Koska soittokunnissa Malmstén soitti tanssimusiikkia ja esitti sitä konserteissa, ajattelin toistaa tätä periaatetta näyttääkseni muille säveltäjän musiikillisen kehityksen. Otin mukaan myös lastenlauluja, joista tein yhteislauluja olettaen, että kaikki tuntevat niitä ja varmasti laulavat mukana. Esitin konsertissa myös elokuva- ja teatterimusiikkia, koska säveltäjä oli mukana näissäkin projekteissa. Vastasin myös konsertin markkinoinnista julistein ja sosiaalisessa mediassa.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on siis kertoa taiteellisesti monipuolisesta Malmsténista ja hänen "erikoisesta" musiikistaan. Esittelen, millainen historia on hänen lastenlaulutuotannollaan sekä mitä hänen laulunsa ylipäättään opettavat. Kerron myös, miten oppii soittamaan Malmsténin musiikkia ja miten sitä opetetaan oppilaille. Malmsténin tyyliin paneutuminen vaatii aikaa, koska lauluefekti on säilytettävä myös soittaessa. Perehtyminen säveltäjän historiaan ja elämäkertaan opettaa paljon uusia asioita.

2 TIETOA SÄVELTÄJÄSTÄ

2.1 Varhaiset vuodet

Georg Malmstén syntyi esikoisena kolmilapsiseen rikosetsivä Karl Malmsténin ruotsinkieliseen perheeseen 22. kesäkuuta 1902. Silloin hänen isänsä Karl Jarl Malmstén oli 19-vuotias ja äiti Eugenie Malmstén (o.s. Petroff) vasta 17. Malmsténin perhe oli hyvin musikaalinen: isä lauloi kuorossa ja johti perustamansa Frihetsbröder eli Vapaudenveljet-mieskuoroa, äiti lauloi melkein aina, sillä hänellä oli hyvin kaunis lauluääni ja hän oli luonteeltaan muutenkin positiivinen. Malmsténin setä toimi Helsingin Vapaaehtoisen Palokunnan Viidennen Sammutuskomppanian soittokunnan johtajana. Vuonna 1907 syntyneen pikkuveli Eugenista tuli jazzin pioneeri ja vuonna 1911 syntynyt pikkusisko Greta oli taitava sopraanolaulaja (Kari & Airinen 2002, 3.)

Malmsténin perhe muutti vuonna 1905 Uudenmaankadulle, aivan Pelastusarmeijan päärakennuksen vieressä sijaitsevaan taloon, minkä ansiosta poika joutui elämään musiikin ympäröimänä jo varhain: hän seisoi kasarmin vieressä ja kuunteli Pelastusarmeijan soittoa. (Biografiakeskus, Suomen kansallisbiografia n.d.) Koulussa poika oli keskinkertainen oppilas, mutta siitä huolimatta hän osoitti musikaalisen lahjakkuuden jo silloin osallistumalla aktiivisesti erilaisiin koulutapahtumiin ja esiintymällä koulujuhliissa. Tämän ansiosta Malmsténin itsevarmuuteensa kasvoi ja kehittyi eikä ramppikuume vaivannut häntä lainkaan. (Georg Malmsténin biografia 2002.)

Georg Malmstén aloitti musiikinopinnot Helsingin musiikkiopistossa trumpetti pääaineena, ja yhdeksänvuotiaana hän pääsi Torvisoittokuntaan, joka sai nimekseen Suomen itsenäistymisen jälkeen Valkoisen kaartin soittokunta ja vähän myöhemmin Varuskuntasoittokunta. Soittokuntaa johti Alexei Apostol, josta tuli myöhemmin Malmsténin soitonopettaja. Apostolin oppilaaksi Malmstén pääsi lahjakkuuteensa ansiosta. Torvisoittokunnassa Malmstén sai oman esiintymisasun ja hänelle maksettiin myös pientä palkkaa. (Suomen kansallisbiografia n.d.)

17-vuotiaana Malmstén meni Laivaston soittokuntaan ja soitti siellä kornettia. Laivaston soittokuntaa johti Karl Nikolai Hellman. Kaksi vuotta myöhemmin Malmstén ylensi itseään porsimieheksi eli väpeliiksi. Näin hänestä tuli Suomen armeijan nuorin väpeli. (Georg Malmsténin biografia 2002.) Laivaston soittokunnassa Malmstén soitti viihdemusiikkia. Samalla hän tarkkaili, miten yleisö suhtautuu musiikkiin ja sen perusteella laati ohjelmiston. Tässä hänellä oli merkittävä rooli, koska hän toimi tuohon aikaan soittokunnan varajohtajana. (Georg Malmsténin biografia 2002.)

Malmstén pääsi armeijasta vuonna 1920. Silloin nuorella miehellä oli välivuosi, jolloin hän toimi postiljoonina. Vaikka hänen työsuhteensa postiljoonina oli määräaikainen, hän kuitenkin pääsi tämän työn kautta Postiljoonien soittokuntaan. Sieltä hän sai virallisen es-kornetistin ja varajohtajan paikan ja näin soittamisesta tuli varsinainen ammatti. (Suomen kansallisbiografia n.d.)

Postiljoonien soittokunnassa soitettiin armeijan nuottikirjoista, mm. Turun tarkkampusapatajoonan vanhoista, käsin kopioiduista nuottikirjoista. Harjoituskuri oli erittäin kova: sakotettiin kiroilusta,

myöhästymisestä ja poissaoloista. Esiintymisasuna toimi aina univormu. Myös työtilaisuudet olivat runsaat: soittokunta järjesti tanssikonsertit, joita varten se vuokrasi parhaat tanssisalit, kuten esim. työväentalo ja Natsa (Nylands Nation eli Uudemaan kansakunta). Tilaussoittoja oli paljon: Postiljoonit soittivat rusettiluistelutapahtumissa jäällä ja ravintola Kappelin lavalla. Kulosaaren kasinolla, vaapaalokuntien ja suojeluskuntien kesäjuhlissa ja juhlaillloissa he soittivat marsseja, maakuntalauluja, alkusoittoja ja fantasiaita. (Suomen kansallisbiografia n.d.)

Tanssikonsertit etenivät seuraavasti: ne olivat kahden tunnin mittaisia eli koostuivat kahdesta tunnin mittaisista osioista. Ensimmäinen osio oli tanssillinen, jolloin yleisö tanssi. Tanssiohjelmistoon kuuluivat tangot (esim. espanjalaiset *La Cumparsita ja El Choclo*), venäläiset valssit, saksalaiset ja ruotsalaiset polkat, jenkat, masurkat, polkkamasurkat, onestepit ja twostepit. Tanssijärjestys oli seuraava: ensimmäisellä kierroksella soitettiin valssi, jenkka tai polkka ja toisella valssi, jenkka tai uudentyylinen kappale, kuten esim. onestep. Polkkamasurkat ja masurkat soitettiin vain kerran, joko ensimmäisellä tai toisella kierroksella. Ensimmäisen osion jälkeen pidettiin tupakkatauko. Toisella puoliskolla soitettiin ragtimea, esim. *Hungarian rag*. Ragtime-tyyliset kappaleet olivat tekniikkakappaleita, jolloin yleisö pääsi kuuntelemaan musiikkia. Tässä voi siis sanoa, että konsertit olivat monipuolisia. Soittajien palkka oli tehtävästä riippuen noin 50 markkaa illassa, mikä vastasi alikersantin palkkaa. Soittokunnat maksoivat soittajille tehtävästä riippuen myös ”osinkoa”. (Suomen kansallisbiografia n.d.)

2.2 Levytysmatkat ja laulujen sanoitukset

Malmstén matkusti ensimmäiselle levytysmatkalle Berliiniin 18. toukokuuta vuonna 1929 osallistuttuaan koelauluun Parlophon-levy-yhtiölle saatuaan loman armeijasta sekä matkustusluvan. Silloin hän levytti suomalaisia kansanlauluja ja ruotsalaisia laulemia. Tietojen mukaan 14 levytetyn laulun joukossa oli myös hänen omia sävellyksiä, kuten esim. *Meripoikien laulu ja Meriväen vahtiparaati*. Em. kappaleet olivat todennäköisesti Laivaston soittokunnan ohjelmistoa, mutta hän oli tehnyt niistä yksinlaulusovituksen orkesterin säestyksellä. Toinen levytysmatka oli samana vuonna syyskuussa. Silloin Malmstén levytti kolmen päivän aikana 30 laulua. (Kari & Airinen 2002, 5-6.)

Levyttäminen tuohon aikaan oli aika haastavaa, koska koko äänittäväällä seurueella oli käytössä vain yksi mikrofoni. Päinvastoin kuin nykyisin, nauhoittamismahdollisuuksia ei ollut vaan oli mahdollista vain kappaleiden levytys, jolloin ääni tallentui suoraan vahalevyille. Koska myöskään mitään tallenteiden jälkikäsittelemahdollisuuksia, kuten esim. nauhan leikkauksia ja osuuksien asettamisia eri raidoille ei ollut, virheitä ei saanut tulla. (Kari & Airinen 2002, 5.)

Syyskuussa 1929 Georg Malmsténin ohella studiossa lauloi Parlophon-kvartetti, joka äänitti mm. joululauluja, mieskuorolauluja ja tuttua suomalaisia lauluja, kuten esim. Lähteellä. Itse Malmstén äänitti tuohon aikaan kymmenen laulua, jotka olivat hänen omia sävellyksiä. Malmsténilla oli erittäin merkittävä yhteistyö Parlophon-yhtyeen kanssa: Yhtyeen tenorisolisti Richard Roine Rynnänen auttoi häntä kirjoittamaan laulusävellyksiin suomenkieliset tekstit, sillä Malmsténin äidinkieli oli ruotsi. Malmstén lauloi ja melodiaa ja Rynnänen kirjoitti tekstit suomeksi. Hyvä esimerkki tästä yhteistyöstä

Malmsténin säveltämä ja R.R. Ryynäsen sanoittama *Särkynyt onni* -kappale, josta on suosionsa vuoksi saanut alkunsa suomalainen iskelmä (Liite 1, linkki 41). Vuonna 1926 perustettu Suomen Yleisradio toimi merkittävänä kanavana iskelmämusiikin levittämiseen. (Kari & Airinen 2002, 6.)

1930-luvulla Malmstén teki yhteistyötä Reino Rannan kanssa, joka Ryynäsen tavoin auttoi häntä tekemään suomenkieliset tekstit lauluun. Nämä laulut olivat *Heili Karjalasta* (Liite 1, linkki 16) ja *Heilini sinisistä silmistä* (Liite 1, linkki 42). Myöhemmin hän itse kirjoitti sanat omiin sävellyksiin. Tekstit olivat ruotsinkielisiä, mutta edellä mainitut yhteistyökumppanit kirjoittivat sinne suomenkieliset tekstit. Hyvät esimerkit tästä ovat *”Luoksein käy, armahain”* (Liite 1, linkki 5), johon suomenkielisen tekstin oli kirjoittanut Reino Ranta ja *”Kalasaaren kaunis Anni”* (Liite 1, linkki 37), jossa suomenkielinen teksti oli R.R. Ryynäsen kirjoittama. (Georg Malmsténin biografia 2002.)

Viimeinen levytys tapahtui Helsingissä 23.6.1971, jolloin hän äänitti merilauluja LP-levylle *”Georg Malmstén merellä”* (Pomus.net n.d.).

2.3 Ammatillinen suuntautuminen

Malmsténilla oli valinnanvaikeuksia osaamisensa monipuolisuudesta johtuen: Hän on toiminut pitkään viihdelaulajana, mutta kuitenkin halusi olla taidelaulaja. Tämä huomattiin erityisesti hänen laultuaan Händelin *Julius Caesar*-oopperassa, jota johti Aino Ackté. (Kari & Airinen 2002, 6-7.)

Georg Malmsténin unelma oli kuitenkin sotilaskapellimestarin ura, jota varten hän alkoi opiskella. Pääaineen lisäksi Malmstén otti sivuaineeksi laulun ja näin ollen toimi sekä taidelaulajana että viihdelaulajana. Hänen lauluohjelmistonsa oli todella monipuolinen. (Kari & Airinen 2002, 6-7.)

Malmsténille tarjottiin myös oopperalaulajan paikkaa, mutta koska oopperassa hän baritonilaulajana laulaisi vain pieniä osuuksia, hänen palkkansa olisi erittäin pieni. Ja näin hänen olisi vaikea elättää perhettä, joka hänellä oli tuohon aikaan. Tämän vuoksi hän jatkoi viihdelaulajan ja taidelaulajan uraa opintojensa ohella. (Kari & Airinen 2002, 6-7.)

Kuitenkin hänen taiteelliseen elämäänsä tuli ikävä käänne: hän ei saanut Laivaston Soittokunnan kapellimestarin paikkaa. Niinpä hän alkoi työskennellä Parlophonin myyntipäällikkönä ja samalla lauloi jatkuvasti. (Kari & Airinen 2002, 6-7.)

Pohjolaisia -oopperassa Malmstén lauloi päähenkilö Jussia ja päähenkilö Liisaa yleensä Mary Hallikainen, mutta Hollannin prinssi Hendrikin vieraillessa Liisaa lauloi Aino Ackté, jonka ansiosta Savonlinnan oopperajuhlat elpyivät vuonna 1930 ja arvovieraalle se oli erittäin tärkeää. Satiristisissa opeereissa *Lennokki* ja *Vetoketju* säveltäjä oli myös mukana ja menestyi niissä hyvin. (Kari & Airinen 2002, 7.)

Samoihin aikoihin Malmstén lauloi aktiivisesti myös laulelmia, lastenmusiikkia ja iskelmää. Hän laului niin hyvin, että sali joka kerta täyttyi yleisöstä ja kaikki olivat innoissaan. Konserttikriitikot eivät tieneet, mitä pitäisi kirjoittaa, koska esitykset olivat niin hyviä, että niitä oli vaikea arvostella ja arvioida. Vaikea oli myös löytää mahdolliset epäkohdat. Tämän perusteella hänelle povattiin loistava tulevaisuus taidelaulajana. (Kari & Airinen 2002, 8.)

Nuorella laulajalla oli paljon konserttikiertueita, joiden ansiosta sekä kuulijat pääsivät nauttimaan laulumusiikista, että itse laulajakin sai esiintymiskokemusta erilaisten kuulijoiden kanssa. Malmsténin laulukonsertit etenivät seuraavasti: ensimmäisellä osiolla hän lauloi pari ooppera-aariaa ja esim. katkelmia opereteista sekä Erkki Melartinin sovittamia kansanlauluja. Väliajan jälkeen hän lauloi pari kansanlaulua sekä omia sävellyksiä, kuten esim. *Sunnuntai-iltana*, *Hiljainen ääni* ja *Saarijärven Liisa* (Liite 1, linkit 30, 31 ja 32). Konsertteja järjesti R.E. Westerlundin Musiikkikauppa. (Kari & Airinen 2002, 8.)

1930-luvun puolivälissä Georg Malmstén teki myös yhteistyötä solistina ja kapellimestarina monien orkestereiden kanssa, joista tunnetuimmat olivat Odeon-tanssiorkesteri ja lienee kaikesta tärkein Dallapé-orkesteri, jonka perusti ja johti Martti Jäppilä. Malmstén oli tässä vaiheessa siis vapaa taiteilija eli mm. sekä johti Dallapé-orkesteria että esiintyi sen solistina. Dallapén ja muiden orkestereiden kanssa Malmstén on tehnyt useita esiintymismatkoja Itävaltaan, Viroon ja Pohjoismaihin sekä levyttänyt kappaleita Dallapén solistina mm. Berliinissä, Tukholmassa ja Kööpenhaminassa. Toisen maailmansodan aikana hänellä oli paljon esityksiä erilaisten orkestereiden kanssa, ja 1950-luvun loppupuolella hän ryhtyi jälleen laulajaksi. (Georg Malmsténin biografia 2002. Kari & Airinen 2002, 11.)

Kapellimestarin ura Malmsténilla näytti seuraavalta: vuonna 1936 hän johti Dallapé-orkesteria Martti Jäppilän kuoleman jälkeen vuonna 1948 hänet pyydettiin Poliisisoittokunnan kapellimestariksi. Päästyään Poliisisoittokunnan kapellimestariksi Georg sai kaksi lasta: Ole-pojan ja Ragni-tyttären. Päinvastoin kuin kiireisinä vuosia säveltäjänä ja laulajana, kapellimestarina hänellä oli aika olla lasten kanssa. Työskentely sujui hyvin, minkä ansiosta Malmsténin johtama Poliisisoittokunta oli monessa mukana. Kapellimestarina hän työskenteli vuoden 1965 asti. (Georg Malmsténin biografia 2002. Kari & Airinen 2002, 11.)

Vuonna 1933 laajan musiikinosaamisen ansiosta Malmstén ryhtyi myös elokuvaauralle. Hän toimi näyttelijänä mm. elokuvissa *Meidän poikamme merellä*, *Voi meitä! Anoppi tulee* ja *Niin se on poijjat* ja *SF-paraati*. Malmstén oli säveltänyt kappaleita kaiken kaikkiaan kahteentoista elokuvaan, joista tunnetuimmat olivat *Aallokko*, *Aallokko kutsuu*, *Sinitakkien marssi* ja *Leila* elokuvasta *Meidän poikamme merellä* (Liite 1, linkit 11, 15 ja 29). Myös elokuvasta *SF-paraati* olevat kappaleet *Potkut sain* ja *Nuoruuden sävel* (Liite 1, linkit 27 ja 28) tunnetaan hyvin tänäkin päivänä. Näyttelijän ja säveltäjän työn lisäksi hän myös johti elokuvaa varten suunnattuja orkestereita. Malmstén toimi siis elokuvamaailmassa näyttelijänä, kapellimestarina ja säveltäjänä. (Georg Malmsténin biografia 2002. Kari & Airinen 2002, 7.)

Myös teatterimaailmassa Georg Malmstén menestyi varsin hyvin. Hän toimi näyttelijänä kahdessa operetissa, *Lennot* ja *Vetoketju* (Liite 1, linkit 18 ja 19), joihin oli itse säveltänyt kappaleita. Näytelmät olivat satiristisia eli peilasivat arkipäivän tilanteita huumorin avulla. Tunnetuimmat sitaattit edellä mainituista kappaleista olivat *”Oi kumma vetoketju, sä taika taikain, sä elät varmaan kautt’ikiikaan...”* operetista *Vetoketju* ja *”Ei matkaa suloisempaa, nyt laukkusi jo tempaa...”* operetista *Lennot*. (Georg Malmsténin biografia 2002. Kari & Airinen 2002, 7.)

Malmstén oli mukana myös monissa radio-ohjelmissa, joista tunnetuin oli *Aamukahvi*. *Aamukahvi*-ohjelmassa toimivat tytöt Leila, Eila, Liisa ja Kyllikki auttoivat Malmsténia sairautensa aikana ja lahjoittivat hänelle uuden radiovastaanottimen. Kiitoksena heidän avustaan hän oli säveltänyt heistä lauluja, kuten esim. *Eila* (Liite 1, linkki 33). Radiossa hän lauloi paljon hänen säveltämiä laulujaan ja tämän ansiosta hänelle tuli lisää sävellyspyyntöjä. Koska Malmstén lauloi paljon naisista, välillä piti laulaa myös miehistä. Tämän vuoksi hän oli säveltänyt seuraavat laulut: *Miesten ralli* ja *Unohtumaton Elmeri* (Liite 1, linkit 34 ja 35), jonka hänen tyttärensä Ragni lauloi todella hyvin. (Kari & Airinen 2002, 13.)

Sodan loputtua radion ohella myös televisiotoiminta alkoi kasvaa, mikä oli Malmsténille loistava tilaisuus: jäätyään eläkkeelle hän sai mahdollisuuden esiintyä televisiossa. Hän lauloi mm. ohjelmassa *Laiva on lastattu*, jonne hänet pyydettiin kapteeniksi toipilasaikanaan. Tässä ohjelmassa oli *Tessalonika*-laiva ja siitä sävelletty laulu (Liite 1, linkki 8). Malmstén lauloi myös ohjelmissa *Maailmanparantajat*, *Ragni ja Georg* sekä *Kestikievari*. Hän esiintyi aktiivisesti lastenohjelmissa tyttärensä Ragnin kanssa. Tunnetuin lastenohjelma oli *Vi på lilla torget*. Radiossa ja televisiossa esiintymisten ansiosta Malmstén tavoitteli vuosittain uutta sukupolvea ja loppujen lopuksi kaikki tunsivat hänet. (Georg Malmsténin biografia 2002. Kari & Airinen 2002, 12-13.)

Jäätyään eläkkeelle kapellimestarin työstä, Malmstén esiintyi 70-vuotisjuhlakonsertissa Finlandia-talolla vuonna 1972 veljensä Eugen ja tyttärensä Ragnin kanssa. Siellä he lauloivat hänen säveltämiä lauluja ja pitivät puheita. Juhlakonsertin jälkeen Malmsténilla oli suuri maine ja kunnia. Malmstén sai myös kutsun linnanjuhliin vuonna 1980. (Kari & Airinen 2002, 13.)

3 MUSIIKKI

3.1 Tyyli

Koska Malmsténin musiikki on pääosin vokaalimusiikkia, soittamisessa tuntuu laulaminen eli tyyli on ”puhuva”. Tämä tulee hyvin esille varsinkin silloin, kun laulu on tuttu, minkä voi selittää fraseerauksella, artikulaatiolla ja soittotekniikalla.

Eri soittimilla tämän tyylin hahmottaminen tapahtuu monin eri tavoin: esimerkiksi viululla ja muilla jousisoittimilla tämä tapahtuu jousitekniikan avulla eli jousella voidaan keventää tai korostaa jotakin. Artikulointia ja fraseerausta viululla voi helpottaa laulamalla sopivalla tavalla, lukemalla teksti ääneen käyttäen oikeaa puhetaapaa eli intonaatiota tai muuten kuvittelemalla, millainen vokaalityyli on ja mitä se pitää sisällään. Pianolla tämä tapahtuu koskettimilla, mutta avaimet tyylin ymmärtämiseen ovat samat.

Olen koonnut työn liitteeksi laululinkkejä, joista on mahdollista kuunnella Malmsténin lauluja. Kappalet ovat erityyppisiä. (Ks. Liite 1)

3.2 Genret

Malmsténin laulujen genret ovat hyvin erilaisia. Ne ovat laulelmia, tansseja ja marsseja. Tanssit ovat jenkkoja, valsseja, tangoja, foxtrotteja ja jopa menuettoja sekä samboja. Hyvät esimerkit laulelmista ovat *Auringon lapset*, *Sairas karhunpoika* ja *Nuoruuden sävel* (Liite 1, linkit 20, 36 ja 28) ja valssit ovat puolestaan *Tessalonika* (Liite 1, linkki 8), *Helsinki-valssi*, *Leila* ja *Lemmen liekki leimahtaa* (Liite 1, linkit 15 ja 17). Tangoja ovat esim. *Barcelonan ruusu* ja *Kaunis satu vain*, menuettoja *Luoksein käy*, *armahain* ja *Terveiset ulapalta*, foxtrotteja *Hymyhuulin*, *Vetoketju*, *Lennokki*, *Suurin onni* ja *Potkut sain* (Liite 1, linkit 4, 1, 5, 3, 18, 19, 7, 27 ja 40). Samba on taas *Kohtalokas samba*. Jenkkoja ovat esim. *Katariinan kammarissa* ja *Nikkelimarkka*. (Liite 1, linkit 6, 9 ja 39)

Suurin osa Malmsténin tanssisävellyksistä on valsseja, jenkkoja ja tangoja. Konsertissa valsseista olen soittanut mm. *Leilaa*, *Lemmen liekki leimahtaa* (Liite 1, linkit 15 ja 17) ja *Saariston sirkkaa* ja tangoista *Barcelonan ruusua* ja *Kaunis satu vain* (Liite 1, linkit 1, 2 ja 4). Ainut foxtrot, jota olen onnistunut soittamaan hyvin, oli *Potkut sain* (Liite 1, linkki 18) elokuvasta *SF-parati*. Opinnäytekonser-tissa esittämäni marssi on kaikille tuttu *Lasten liikennelaulu* (Liite 1, linkki 21).

Suurin osa Malmsténin laulumusiikista on tanssikappaleita. Tanssien tyylit on valikoitu soittokuntien ohjelmistojen sisällön perusteella. Tanssiaiskonsertit olivat tuohon aikaan niin suosittuja, että niitä voisi pitää tänäkin päivänä.

3.3 Soitto- ja harjoittelutavat

Malmsténin musiikkia soittaessa täytyy ensisijaisesti ottaa huomioon kappaleiden tyylit ja genret, koska kullakin genrellä on oma soittotapansa. Tämä tapahtuu siten, että ensin katsotaan, minkä tyylinen kappale on kyseessä ja mitä se mahtaa pitää sisällään. Ensisilmäyksen jälkeen luetaan kappaleen sanat ääneen tai lauletaan se ottaen huomioon melodia ja harmonia. Tämä on harjoittelussa erittäin tärkeää, koska sanat antavat selkeän kuvan kappaleesta, ja harmonia antaa kuvan musiikin luonteista. Luonteenpiirteet ovat mm. ilo ja suru, jotka jollain tavalla vaikuttavat toisiinsa. Esim. duurikappale voi pitää sisällään traagisen tarinan ja mollisävellys voi olla iloinen. Vastaavasti onnellisessa duurisävellajissa voi olla surumielinen molliepisodi, surumielisessä mollikappaleessa iloinen duuriepisodi tai kokonaan duurissa oleva kappale voi olla jossain välissä traaginen ja kokonaan mollissa oleva kappale voi olla iloinen. Duurikappale voi myös päättyä traagisesti ja mollikappale onnellisesti. Näiden kaikkien asioiden pohjalta kappaleen melodia pitää soittaa sopivalla tavalla. Mikään ei ole siis mustavalkoista eivätkä tyylit ole musiikissa aina itsenäisiä. Hyvät esimerkit luonteenpiirteiden ja duuri-molli-tonaliteetin vaihteluista ovat *Potkut sain*, *Vetoketju*, *Luoksein käy*, *armahain*, *Barcelonan ruusu*, *Terveiset ulapalta* ja osittain myös *Tessalonika* (Liite 1, linkit 27, 18, 5, 4, 3 ja 8).

Seuraava askel on soittotapa: kun on saatu ensivaikutelma kappaleesta ja selvitetty tyyli ja genre, lähdetään miettimään sopivaa soittotapaa. Soittotapaan vaikuttaa ennen kaikkea fraseeraus ja tekniikka, joka on jokaisella soittimella oma. Esim. viululla tekniikka pitää sisällään mm. jousitukset, asemanvaihdot, vibraton, nyanssit ja sopiva tempo. Vaikka oikea tempo on saatu selville, aluksi pitää aina ottaa harjoitustempo hahmottaakseen musiikin peruselementit ja tekniikka. Vasta silloin kun huomaa osaavansa asiat hyvin, tempoa voi pikkuhiljaa lisätä.

Kun osaa kappaleen tarpeeksi hyvin, sen voi esittää jossakin konsertissa saadakseen esiintymiskokemusta. Tämäntyolisten kappaleiden kanssa se on erittäin tärkeää, koska ns. puhuminen soittimella on eräänlaista kommunikointia yleisön kanssa ja tarinan kertomista. Varsinkin kun kyseessä on historiallinen kappale, joka voi olla esim. elokuvamusiikkia.

Opettajana voin sanoa, että vaikka ”soittimella puhuminen” on aluksi haastavaa, se kuitenkin pikkuhiljaa avautuu, kun harjoittelee edellä mainittujen ohjeiden mukaan. Jos on vaikea ymmärtää asioita, voi kuunnella kappaleen ja kirjoittaa siitä kaiken mitä vaan tulee mieleen. Muistiinpanot ja oma näkökulma helpottavat kappaleen ymmärtämistä. Ja mikä tärkeintä, koskaan ei pidä kiirehtiä asioiden kanssa vaan ottaa rauhallisesti yksi asia kerrallaan.

4 TUOTANNON HISTORIA

4.1 Laulutuotanto

Malmsténin laulutuotanto on erittäin laaja. Laulut ovat tyyliltään laulelmia, tansseja ja marsseja. Laulutuotannon historia pohjautuu kahden soittokunnan väliseen kilpasoittoon Esplanadilla. Siihen aikaan laulujen säveltäminen oli sekä pakollista että vapaaehtoista. Pakollinen laulujen säveltäminen perustui esim. ihmisten elämäntilanteisiin tai erilaisiin tapahtumiin, joissa laulumusiikkia tarvittiin. Vapaaehtoinen laulujen säveltäminen perustui säveltäjän omaan tahtoon eli hän sai säveltää lauluja oman tahdonsa mukaan ja milloin tahansa. Myöhemmin lauluja syntyi tilauksesta, jolloin levy-yhtiön piti tuoda mahdollisimman paljon levytettyä materiaalia levytysmatkoilta. Koska lauluista oli kuitenkin pulaa, Malmstén sai levyttää muiden yhtyeiden esittämien teosten lisäksi myös omia sävellyksiä. Ensimmäinen Malmsténin levyttämä kappale oli hänen oma sävellyksensä *Särkynyt onni* (Liite 1, linkki 41). (Kari & Airinen 2002, 9.)

Laulujen sanoituksissa Malmstén teki paljon yhteistyötä Parlophon-vokaalikvartetin solisti Richard Roine Ryynäsen kanssa. Tämä eteni siten, että Malmstén lauloi kappaleiden melodian ja kertoi laulun sanat suorasanaisesti tai ruotsinkielisellä laulutekstillä, millainen suomenkielinen teksti tulee olemaan, ja Ryynäsen kirjoitti suomenkieliset tekstit lauluihin. Tärkeintä heidän molempien oli huomioida, että musiikin ja sanojen rytmi vastaisivat toisiaan. Myös luonteva rytmin syke sekä tunnelmaltaan yhteensopivat musiikkityylit ja laulujen sanat olivat tärkeitä. (Kari & Airinen 2002, 9.)

Malmsténin ja Ryynäsen yhteistyössä syntyi useita lauluja, joista tunnetuimmat olivat foxtrotti *Heili Karjalasta*, jenkka *Katariinan kamarissa*, *Seiskarin valssi*, *Muistelo-tango*, *Sunnuntai-iltana*, *Leila* ja *Sinitakkien marssi* (Liite 1, linkit 16, 6, 12, 13, 15, 14 ja 11). Ryynäsen oli sanoittanut suomeksi myös suurimman osan Malmsténin säveltämistä lastenlauluista, kuten esimerkiksi *Hyljätty nukke* ja *Sairas karhunpoika* (Liite 1, linkki 20). (Kari & Airinen 2002, 9.)

Malmstén oli säveltänyt osan lauluista omien elämäkokemusten, mielikuvituksen ja todellisuuden pohjalta. Osan lauluista hän oli taas säveltänyt yleisön toivomuksesta, jotka olivat esimerkiksi *Seiskarin valssi* ja *Muistelo-tango* (Liite 1, linkit 12 ja 13). Ne kertovat menneistä rakkaussuhteista, jotka olivat niin vahvoja, että millä tahansa uusilla suhteilla niitä voi tuskin korvata. (Kari & Airinen 2002, 9.) Ilmeisesti yleisön elämässä oli paljon menetettyjä rakkaussuhteita ja ihmiset toivoivat näitä lauluja niiden muistoksi.

Todellisuuden ja säveltäjän elämäkokemusten pohjalta syntyneet laulut olivat esimerkiksi *Katariinan kamarissa*, *Tessalonika*, *Kulkurin koti*, *Helsinki-valssi*, *Nikkelimarkka* ja *Keitele-valssi* (Liite 1, linkit 6, 8, 9 ja 10). *Keitele-valssi* kertoo, kuinka kertoja ihastui kyseisen paikkakunnan maisemiin ja ihmisiin, muttei valitettavasti pääse enää koskaan näkemään mitään yhtä ihanaa taloudellisista tai joistakin muista syistä johtuen. *Katariinan kamarissa* (Liite 1, linkki 6) -kappale syntyi Malmsténin ja Ryynäsen Katariinan kamarissa Kruununhaassa vierailun pohjalta. Siellä he kohtasivat Martta Katrin, joka meni myöhemmin Ryynäsen kanssa naimisiin. Laulu *Nikkelimarkka* (Liite 1, linkki 10) kertoo

velan maksamisesta, ja *Tessalonika* (Liite 1, linkki 8) pohjautuu samannimiseen laivaan, joka oli televisio-ohjelmassa *Laiva on lastattu. Kulkurin koti* (Liite 1, linkki 9) mahdollisesti pohjautuu Malmsténin levytysmatkoihin ja muihin reissuihin. Vähiten tunnetussa *Helsinki-valsissa* säveltäjä ylistää omaa kotikaupunkiaan. Edellä mainittuun asiaan viittaa myös kappale *Stadin kundi* (Liite 1, linkki 43), jossa kotikaupugin ylistämisen lisäksi Malmstén kertoo, kuinka tullaan herrasmieheksi. Toisin sanoin hän korostaa hyviä tapoja. (Kari & Airinen 2002, 13, 34 ja 130. Malmstén meritunnelmissa <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2008/08/25/georg-malmsten-meritunnelmissa>.)

Mielikuvituspohjaisia lauluja on todella paljon. Ne ovat esimerkiksi *Saariston sirkka*, *Suurin onni*, *Barcelonan ruusu*, *Kaunis satu vain ja Terveiset ulapalta* (Liite 1, linkit 2, 6, 4, 1 ja 3). Vaikka Malmstén ei ole koskaan käynyt Espanjassa, häntä jostain syystä kiehtoivat espanjalaiset naiset, joiden vertauskuvina hän käytti ruusunkukkia. *Terveiset ulapalta* (Liite 1, linkki 3) on yksi Malmsténin säveltämistä merilauluista. Malmstén on säveltänyt merilauluja *Meidän poikamme merellä*-elokuvassa saadun roolin ansiosta. Lisäksi hänen kotikaupunkinsa Helsinki sijaitsee merellä ja hän oli mahdollisesti ihastunut tällaiseen ympäristöön. Vielä yksi hyvä esimerkki on valssi *Kalasaaren kaunis Anni* (Liite 1, linkki 37), joka mahdollisesti kertoo miehen ja naisen välisestä rakkaudesta merellä. Laulut *Saariston sirkka*, *Kaunis satu vain* ja *Suurin onni* kertovat rakkaudesta (Liite 1, linkit 2, 4 ja 6).

Vaikka laulusäveltäjänä Malmsténia arvostettiin paljon, hänellä oli kuitenkin tiettyjä rajoituksia. Hänet odotettiin vain mollisävellyksiä olettaen, että ne ovat ”vakavia” ja opettavaisia. Näin ollen hän joutui säveltämään mollikappaleita, mistä häntä alettiin tuntea lisänimellä Molli-Jori. (Kari & Airinen 2002, 9.) Tätä niin sanottua mollisävellyspakkoa voi verrata Muinais-Roomassa suosiossa oleviin tragedioihin, joiden oletettiin olevan opettavaisia.

Malmstén tunnetaan erityisen hyvin lastenlauluista. Tunnetuimmat lastenlaulut ovat *Lasten liikennelaulu*, *Sairas karhunpoika*, *Jänöjussin mäenlasku*, *Mikki-hiiri -laulusarja*, *Nukkumatti*, *Nuku, pikkumies*, *Neljä kissanpoikaa ja Tottelematon Tipi*. (Liite 1, linkit 21, 20, 22, 23, 24, 25 ja 26 sekä kappale 1.1, linkki 1. Kari & Airinen 2002, 178-205 ja 208-211). *Lasten liikennelaulun* Malmstén sävelsi työskennellessään Poliisisoittokunnan kapellimestarina. Silloin hän oli erityisen huolissaan lastensa turvallisuudesta liikenteessä, ja laulun tavoitteena oli opettaa lapsille liikenneturvallisuuden perusasiat sekä saada kansa suhtautumaan poliisiin paremmin kuin muualla maailmassa. (Kari & Airinen 2002, 11.) Hyvät esimerkit poliisin ja kansan välisestä vuorovaikutuksesta sekä heidän hyvistä väleistä ovat sitaatteja laulun kolmannelta säkeistöä ”*Kaupunki on kauhean suuri, joskus se eksyttää. Ällös pelkää, on apu juuri poliisietä tää.*” sekä ”*Siellä, missä on paha paikka, turvaudu poliisiin.*”

Lasten liikennelaulu on erittäin tunnettu ja sitä lauletaan nykyäänkin päiväkodeissa, iltapäiväkerhoissa ja alakouluissa. Sitä käytetään välillä myös mainoksissa sanat muunneltuna. Laulua kuunnellessa ja laulaessa ihmisille jää monesti mieleen pelkästään kertosaäkeistö, joka alkaa sanoilla ”*Muista aina: Liikenteessä monta vaaraa ompe eessä...*”, mistä laulu onkin saanut toisen nimen ”*Muista aina liikenteessä*”. Laulu on marssityylinen, minkä voi helposti tunnistaa ennen kertosaäkeistöä tulevasta torvensoitosta. Myös kappaleen rytmistä tyyli on helposti tunnistettavissa. Malmsténin lisäksi tämän laulun ovat levyttäneet ja esittäneet Kirka ja Helena Miller.

Laulun *Sairas karhunpoika* (Liite 1, linkki 20) Malmstén oli säveltänyt ja laulanut levyille 1930-luvulla. Silloin hän työskenteli vielä Parlophon-yhtiön myyntipäällikkönä. Sairas karhunpoika onkin Malmsténin säveltäjäelämässä alkutaival lastenlevyjen historiassa – hän viihdytti omaa poikaansa laulaen pianon säestyksellä. Tämä laulu sai alkunsa toimimisesta eräänlaisena parannuskeinona Ole-pojan sairaana ollessa, sillä lapsen vaivat siirrettiin hänen kainalossaan olevaan nallekarhuun. (Kari & Airinen 2002, 7-8.) Näin pikkupoika ajatteli hänen ”lapsensa” olevan sairas ja hoiti häntä käyttäen mielikuvitusta sekä ajatellen samalla positiivisia asioita. Tämä auttoi esim. lääkkeenotossa ja rohkeana olemisessa lääkärin tullessa hänen luokse. Tästä kertoo muutama sitaatti: *”Karhunpoika sairastaa, häntä hellikäämme. Lääkkeillä hoidelkaa nalleystäväämme...”* sekä *”Uni paras lääke on, siitä nauttikaamme. Nalle-raukan kuntohon aamuksi jo saamme.”* Laulu on erittäin surumielinen ja samalla ”rakastava”, koska sekä kuulijoille että säveltäjälle käy sääliksi sairasta päähenkilöä ja samalla hänelle toivotetaan pikaista paranemista. (Kari & Airinen 2002, 7-8 ja 209.)

Mikki-Hiiri -laulusarjaa (Liite 1, kappale 1.1) soitettiin radiossa 1930-luvulla todella paljon ja myöhemmin Malmstén ja hänen pikkusiskonsa Greta Pitkänen levyttivät sitä. Malmstén levytti tätä laulusarjaa myös pikkuveljensä Eugenin ja tyttärensä Ragnin kanssa. (Kari & Airinen 2002, 8.) Malmsténin vanha tuttu sanoittajakumppani Ryytänen oli sanoittanut laulut suomeksi ja itse Malmstén taas ruotsiksi. Kaikki laulut kertovat päähenkilön uhkarohkeudesta sekä erilaisista haasteista matkan varrella, joista hän ei aina kyennyt selviämään yksin.

Sarjan tunnetuin laulu on valssi *Mikki Hiiri merihädässä* (Liite 1, kappale 1.1, linkki 1), jossa Mikki on ensin uhkarohkea, mutta myöhemmin kohtaa meripeikon, joka uhkaa syödä hänet. Näin Mikille tulee hirveä pelko, kunnes joutsen pelastaa hänet. ”Merihaasteista” huolimatta hän ei silti ottanut mitään opiksi, vaan ajattelee entiseen tapaan. Laulun tunnetuin kohta on kertosaakeistö, koska Mikki näyttää siellä oman rohkeutensa. Se jää myös monille päähän laulamisen ja kuuntelemisen jälkeen ja menee seuraavasti: *”Hiuli hei, huolta nyt ei. Merimies näin käy merta päin. Hiuli hei. Merimies ei pelkoa tunne ei.”* Kertosaakeistön katkelmaa on käytetty myös kesällä 2019 eräässä mainoksessa, koska sanat *”Hiuli hei. Huolta nyt ei”* välittävät positiivisen viestin ja rohkaisevat ihmisiä haasteisiin. Mainosmusiikkina tämän laulun kertosaakeistöä on saatettu käyttää aikaisemminkin. Lisäksi tämä valssi sopii hyvin tanssikappaleeksi esim. vanhojentansseihin tai tanssiaiskonserttiin. En soittanut Mikki Hiiri-laulusarjan osia opinnäytekonsertissa, koska ne ovat liian pitkät ja viululla niitä on hieman epämuokava soittaa. Näissä lauluissa viululle tuottavat vaikeuksia mm. jatkuvat kielten ja asemien vaihdot.

Laulut *Jänöjussin mäenlasku*, *Neljä kissanpoikaa* ja *Tottelematon Tipi* (Liite 1, linkit 22, 25 ja 26) opettavat lapsille, miksi pitää ottaa hyödyllisiä neuvoja vastaan. Jänöjussi oli uhkarohkea, neljä kissanpoikaa leikkivät jäällä äidin kiellosta huolimatta ja Tipi-lintunen yritti aikuisten lintujen tavoin laulaa, hypätä ja jopa lentää sillä aikaa, kun äiti hakee ruokaa. Kun tottelemattomia pentuja pelastetaan, ne oppivat, että aina pitää totella vanhempia.

Kehtolaulut *Nuku*, *pikkumies* ja *Nukkumatti* (Liite 1, linkit 25 ja 26) opettavat lapsille, että lepo on tärkeää.

4.2 Elokuvatuotanto

Elämänsä aikana Malmstén on työskennellyt menestyneesti myös elokuva-alalla. Hänen elokuvatuotantonsa kuuluu mm. *SF-paraati*, *Auringon lapset*, *Meidän poikamme merellä*, *Voi meitä! Anoppi tulee* ja *Niin se on, poijaat*. Näissä kaikissa elokuvissa Malmstén sekä työskenteli näyttelijänä että elokuväsäveltäjänä. (Kari & Airinen 2002, 7.)

Komediaeelokuvan *SF-paraati* ohjasi Yrjö Norta, ja ensi-iltansa se sai vuonna 1940. Ensi-illat olivat mm. Kuopiossa, Oulussa, Lahdella ja Porissa. Sitä on myös tallennettu videolle Yleisradion tallennepalvelun kautta sekä DVD-levylle Finnkino Oy:n kautta. Vuosina 1973-2018 elokuvaa oli näytetty myös televisiossa ja vuonna 2007 se osallistui Sodankylän elokuvajuhliin.

Elokuvan tapahtumapaikka on Helsinki ja se kertoo kahden ihmisen rakkaussuhteista, joihin liittyy haasteita. Päähenkilöt ovat turistiopas Ansa Koskeli, jota näytteli tunnettu näyttelijä Ansa Ikonen ja taksinkuljettaja ja DoReMi-orkesterin saksofonisti Tanu Paalu, jota näyttelee Tauno Palo.

Taanu ihastuu Ansaan ennen erästä kiertoajelua, mikä tuottaa harmia jo häneen ihastuneelle Jopi Rinteelle. Tämä näkyy siten, ettei Ansa suostu suutelemaan häntä. Sama kohta on Tanun DoReMi-tanssiravintolassa, jolloin Tanu näkee Ansan tanssivan hänen esimiehensä Adolphsonin kanssa ja suuttuu, koska luulee Ansan rakastavansa Adolphsonia. Molemmissa tapauksissa syntyy riitoja.

Eräällä turistikierroksella Ansa löytää rannerenkaan ja laittaa sen ranteensa voidakseen myöhemmin palauttaa sen omistajalle. Omistaja löytyy, mutta hän kuitenkin luulee Ansa varkaaksi ja kertoo siitä Ansan esimiehelle. Tämän seurauksena Ansa saa potkut, mistä kertoo laulu *”Potkut sain”*. Vaikka Jopi Rinne on läsnä ja tietää oikean laidan, hän ei puolusta Ansa.

Jäätyään työttömäksi Ansa menee työskentelemään kioskimyyjänä äitinsä luokse. Myös Tanulla on huono tilanne: koska Sensatio-ravintolan johtajat Anger ja Suoni ovat kateellisia hänen menestykselleen ja hänen menestyneelle ravintolalleen, hän saa potkut työstä eikä saa myöskään ajaa autoa. (Kansallisfilmografia Elonet, <http://www.elonet.fi/fi/henkilo/100974>.) Tähänkin tapaukseen liittyy aikaisemmin mainittu laulu (Talvio 2010).

Kun Tanu ja Ansa vihdoinkin tapasivat, he alkoivat laulaa *Nuoruuden sävel*-laulua, joka soi koko elokuvan ajan. Aluksi kukaan ei ymmärtänyt tätä laulua, koska se oli ns. outo ja tarpeeton. Myöhemmin Toppo Tatti myönsi laulun olevan hyvä ja ehdotti, että he voisivat laulaa sitä radiossa. Ja se onnistui.

Eräänä päivänä sattui virheellinen käsitys, että Siiri ja hänen työkaverinsa pääsevät laulamaan radiossa. Näin myös Anger ja Suoni luulivat heitä laulajiksi, joita etsivät. Ravintolaan kuitenkin tulivat Ansa ja Tanu orkestereidensa kanssa. Koska yhteistyö epäonnistui, molemmat saavat potkut kahden kuukauden irtisanomispalkkoineen. Tämän ansiosta Tanu ja Ansa pääsevät takaisin omaan työhön ja Ansalta pyydetään anteeksi väärinymmärryksestä.

Seuraavana päivänä yleisö toivoo edellispäivän ohjelmaa ja siksi Tanun ja Ansan seuraa tuodaan autolla esiintymispaikalle. He kaikki laulavat *Nuoruuden säveltä*, minkä vuoksi myös yleisö laulaa mukana. Laulusta tulee niin tunnettu, että sitä lauletaan ympäri kaupunkia.

(Kansallisfilmografia Elonet, <http://www.elonet.fi/fi/henkilo/100974>. Liite 1, linkit 27 ja 28.)

Elokuva *Auringon lapset* sai ensi-iltansa Virossa 3.11.1932. Sen ohjasi Theodor Luts ja hänen puolisonsa Aksella Luts kirjoitti samannimisen elokuvan tunnuslaulun. Virossa se oli ensimmäinen äänielokuva, ja Suomessa liian pienen suosion vuoksi sitä ei koskaan esitetty. Elokuvan musiikin sävelsi, ohjasi ja lauloi viroksi Georg Malmstén. Suomenkielistä levytystä varten laulun sanoitti Erkki Karu.

Elokuva kertoo ristiriitaisesta rakkaussuhteesta: Taiteilija Arno Kiviste on rakastetunsa Heljan kanssa rannalla. Samalla rannalle saapuu tummaihoisen Margot seuransa kanssa. Margot putoaa mereen ja Arno pelastaa häntä, minkä jälkeen ihastuu häneen ja he seurustelevat. Helja jää yksin. Taiteilija muistaa Heljan ja repii hänen nähden kirjeet, joita Margot hänelle kirjoittaa. Vaikka rakkaussuhteet jatkuvat ja Margot haluaa muutokuvan itsestään, Arno ei suostu siihen.

Elokuvan lopussa Arno kuitenkin tajuaa rakastavansa Heljaa, minkä vuoksi hän kiittää Margotia kaikesta, hyvästelee häntä ja sattumalta löytää Heljan kalliolta. Kummallakin on ilo nähdä toisiaan pitkästä aikaa ja he istuvat entiseen tapaan rannalla kylki kyljessä. (Kansallisfilmografia Elonet, <http://www.elonet.fi/fi/henkilo/100974>. Liite 1, linkki 36.)

Samanniminen laulu, jota soitin konsertissa, kertookin koko elokuvan tarinan. Tosirakkaus suojaa Heljaa ja Arnoa vaaroilta. Näin olleen elokuvan perusteella auringon lapset ovat ne, jotka rakastavat toisiaan ja joita Luoja on luonut rakastamaan oikealla tavalla.

Elokuva *Meidän poikamme merellä* sai ensi-iltansa vuonna 1933. Siellä päähenkilö Pekka Kuusisto saapuu kertausharjoituksiin, joita ennen on lääkärintarkastus. Koska Pekka tapaa sen yhteydessä sairaanhoitaja Leilan ja ihastuu häneen, hän yrittää nostaa kuumetta keinotekoisesti päästäkseen hänen hoitoon. Mutta koska juoni ei onnistu, hän menee harjoituksiin. Illalla Pekka laulaa hänen itse säveltämänsä *Meidän Maija*-laulun niin hyvin, että pursimies Ville Pirske ehdottaa hänet komppanian kapellimestariksi.

Ennen suurta taisteluharjoitusta järjestetään kurssijuhlat, joissa Pekka laulaa *Sinitakkien marssin* Havaiji-kuvineen ja *Sukellusvenealssin*, jolloin näytetään vedenalainen maailma. Ohjelmiston lopussa lääkäri Väre tanssittaa Leilan. Lääkäri Vären lähdettyä kahville Pekka yrittää tanssittaa Leilaa, mutta se ei onnistu, koska Leila oli luvannut mennä Vären kanssa kihloihin.

Taisteluharjoituksissa tapahtuu onnettomuus sukellusvenen jouduttua sukeltamaan 20:een metriin pommihyökkäyksen jälkeen: alus sai konevian ja jäi kiinni pohjaan. Ilmoittauduttuaan vapaaehtoiseksi uimariksi Pekka ui pintaan ja paikalle hälytetyn venen ansiosta sukellusvene ja miehisö pelastetaan.

Pekka saapuu rannalle huonokuntoisena ja pääsee Leilan hoitoon, jota hän oli toivonut ihan elokuvan alussa. Pekka toipuu erittäin nopeasti, mikä oli lääkäri Vären mukaan suurin ihme. Kiitoksena hyvästä hoidosta Pekka laulaa konserteissa soittamani *Leila*-laulun hoitajalle, joka tunnetaan myös ruotsinkielisellä nimellä *Hangö*-valsen. Samalla Pekka saa kapteeniluutnantilta kunniaa laivamiehistön pelastamisesta.

(Kansallisfilmografia Elonet, <http://www.elonet.fi/fi/henkilo/100974>, Liite 1, linkit 11, 44 ja 15)

Elokuva *Voi meitä! Anoppi tulee* sai ensi-iltansa vuonna 1933 ja perustuu ruotsalaiseen elokuvaan *Svärmor kommer*, joka oli tehty vuotta aikaisemmin. Elokuva kertoo nuoresta parista, Ullasta ja Martista, joka elää täysin normaalia elämää ja viettää rauhallista viikonloppua Rauhanlehto-huvilassa, kunnes viesti anopin tulosta pilaa kaiken.

Anopin ja hänen miehensä saavutettua paikalle alkaa heti sanasota ja levottomuus, jotka koostuvat monesta eri asiasta. Ensimmäinen taakka on se, että anopin mies piilottaa flyygelin huvimajaan kertomatta siitä hänelle, koska haluaa antaa sen syntymäpäivälahjaksi Ullalle. Samalla tulee Kapio tarkastamaan flyygelin kunnon, mistä hän saa ruokapalkan.

Toinen ongelma on se, että anopin ja hänen miehensä nuorin tytär haluaa operettilaulajaksi ja siksi Kapio hankkii hänelle opettajan, jonka oleskelu huvimajalla hämmentää kaikkia. Martti haluaa naisen poistuvan paikalta, ja tämän seurauksena Kapio ahdistaa anoppia niin, että tämä sairastuu. Paikalle soitetaan lääkäri. Anopin mies luulee lääkärin virheellisesti olevan Kapio, joka puhui flyygelin ongelmista niin tarkasti, että pystyisi tekemään oikean diagnoosin ihmisillekin.

Kolmas ongelma tapahtuu päivällisen ääressä. Anoppi toipuu ja tulee syömään, mutta Kapiolla ei ole ruokahalua lattialta löydetyn paperilapun vuoksi. Ongelmana on myös se, että Martti esittelee Kapiota Australiasta palanneena Kyösti-setänä.

Neljäs suuri ongelma on se, että Esko piilottaa tädin vauvan huvimajaan. Samalla Martti yrittää päästä anopin epäilyistä eroon lähettämällä Ullalle kirjeen, jossa hän väittää huvimajan kaiken syyksi. Anoppi ja Ulla löytävät vauvan ja Mari hakee hänet ja samalla syntyy puhe flyygelistä. Flyygelin räjäytetään, koska sen salaisuus paljastui.

Viides ongelma syntyy Unelman ja Allin operettitreenissä, jolloin duettiin tarvitaan miesäänen. Anopin mies Aapeli tulee laulamaan, mutta duetto loppuu kesken, kun anoppi huomaa hänen miehensä olevan lauluopettajan kanssa luullen sitä rakkaussuhteeksi. Kaikki pakenevat, kun anoppi alkaa riehua. Huvimaja räjähtää, kun Aapeli piiloutuu sinne, ja anopin hälyttämä poliisi vangitsee Aapelin, Martin ja Kapion väittäen heitä varkaiksi, ryöstöiksi ja murhaajiksi.

Ongelmat ratkeavat seuraavasti: Martti ja Kapio laulavat hilpeästi vapauduttuaan vankilasta ja samalla Aapeli ”korjaa” vaimoaan. Vauva paljastuu olevan Marin ja Eskon yhteinen salaisen avioliiton perusteella. Ulla pyytää Martilta anteeksi väärinymmärtämisistä. Aapeli ja hänen seurue lähtevät. (Kansallisfilmografia Elonet, <http://www.elonet.fi/fi/henkilo/100974>)

Elokuva *Niin se on, pojjaat* kertoo sotilaselämästä. Elokuvan päähenkilö korpraali Möttönen on haavoittunut talvisodassa, mutta siitä huolimatta edelleen elää sotamiehen elämää jutellen ja laulaen sotaharjoituksissa menevän marssin aikana sekä osallistuen uuteen sotaan. Lisäksi hänen tunnuslauseensa ”*Niin se on, pojjaat!*” kuuluu eri tilanteessa ja tarkoittaa tässä tapauksessa, ettei pidä koskaan lannistua vaan pitää pää kylmänä.

Tarinan ydinkohta on viihdytysjoukkokiertue, jonne vääpeli Perävalo kerää uusia jäseniä. Tämän seuran päähenkilöt ovat kuplettilaulaja Hertta, Väepeli Perävalon tytär ja asepalveluksesta vapautettu runolausuja Voitto Päivänkilo.

Viihdytyskiertueen saapuessa Möttösestä tulee heidän yhteyshenkilö. Tuttaviksi osoittautuneet Hertta ja Möttösen esimies luutnantti Kokko viettävät aikaa yhdessä sillä aikaa, kun Möttönen saattaa vieraat lottakanttiin, missä he tapaavat karjalaisisäntä Tujusen ja hänen tyttärensä Pirkkoa. Tujunen esittelee tyttärensä emännätaitoja vieraille ja tarjoaa heille ruokaa.

Seuraavaksi vuorossa on viihdytyskiertueen toimi: runolausuja Päiväkilo harjoittelee lausumistaan, ja Möttönen ehdottaa hänelle runon säkeeksi niin hyvän esimerkin, että tämä pyytää hänet mukaan kiertueelle. Joukko esiintyy kaikkialla, myös kenttäsaaralassa. Ja siellä Päiväkilo haluaa takaisin sotilaaksi.

Ennen varsinaista liittymistä joukkoihin Möttönen saa loman, ja hänen vaimonsa valitaan naiskerhon puheenjohtajaksi. Hän järjestää kotona Suuri aseveli-viihdytysillan, jonka ohjelmassa on paljon hyviä ohjelmanumeroita: luutnantti Kokko näyttelee ja laulaa Muistoja Pohjolasta, korpraali Huttunen laulaa Merikannon *Laatokan* ja Möttönen toimii juontajana. Ohjelmassa on myös itämaisia tansseja ja Havaiji-numero. Ohjelma päättyy *Sotilaspoika*-lauluun, jolloin Möttösen perhe on huomion keskipisteenä.

Loman jälkeen Möttönen palaa rintamalle, jolloin hänen perheensä saattaa hänet junaan ja itse Möttönen taas lausuu oman tunnuslauseensa: ”*Niin se on, pojjaat!*” (Kansallisfilmografia Elonet, <http://www.elonet.fi/fi/henkilo/100974>)

4.3 Näytelmiä

Malmstén on säveltänyt musiikkia revyyopereetteihin *Lennoikki* ja *Vetoketju*, joita on ohjannut Eine Laine. Hän on ollut siellä myös näyttelijänä. Operetti *Vetoketju* on satiristinen, mikä tarkoittaa sitä, että esim. tavalliset arkipäivän asiat kuvaillaan huumorin avulla. Huumori kuuluu laulajan sanoista ja

hilpeästä laulutavasta. Hyvä esimerkki tästä on kertosäkeistö: *”Oi kumma vetoketju, sä taika taikain..”* Vetoketjussa on myös tunnettu *Juhannusiloa*-kappale, joka on tyyliään polkka. Tätä kappaletta soitin konsertissa. (Kari & Airinen, 2002, 11. <https://naytelmat.fi/a/georg-malmsten>, Liite 1, linkit 18 ja 38.)

Suomen musiikin historiassa Vetoketju-operetti ja samanniminen kappale ovat iloisen musiikin ensiaskeleet, koska ennen musiikki oli miltei aina melankolinen (Waltari 2012).

Operetti Lennokki on tyylin ja hilpeiden laulujen perusteella Vetoketjun alkutaipale. Se kertoo samalla tavalla lennokista ja sen käyttötarkoituksesta sekä vaikutuksesta ihmisiin. Tunnetuin sitaatti on ”Ei matkaa suloisempaa”. (Waltari 2012. Liite 1, linkki 19.)

Kappaleita *Lennokki* ja *Vetoketju* esitetään useissa eri sävellajissa, ja osa versioista on sellaisia, että lauletaan vain kertosäkeistö. Hyvä esimerkki on Malmsténin ja Dallapé-orkesterin versioita.

Pohjalaisia-oopperassa Mamstén lauloi Jussia. Kuten aikaisemmin mainitsin, hän oli hyvä baritonilaulaja.

4.4 Televisio- ja radio-ohjelmia

Malmstén esiintyi useissa radio- ja televisio-ohjelmissa, joista tunnetuimmat olivat *Laiva on lastattu*, *Maailmanparantajat*, *Stadin kundi*, *Ragni ja Georg*, *Kestikievari*, *Vi på lilla torget* ja *Aamukahvi*. Tv-ohjelmassa *Laiva on lastattu* Malmstén toimi kapteenina *Tessalonika*-laivalla, josta hän oli myöhemmin säveltänyt soittamani laulun (Liite 1, linkki 8). Itse ohjelma pohjautuu lastenleikkiin, jolloin voidaan esim. sopia, että asiat tai esineet alkavat L-kirjaimella ja yhtä sanaa saa sanoa vain kerran. Aikuisten piirissä taas voidaan sopia jotain muuta. Mitä Malmstén ja hänen seuralaisensa todellisudessa tekivät tässä viihdeohjelmassa, en pysty varmaksi sanomaan. Todennäköisesti laajensivat toistensa sanavarastot keksimällä sanat, ja *Tessalonika*-laulu ei kerro mitenkään ohjelman sisältöä. (Georg Malmsténin biografia 2002. Kari & Airinen 2002, 11-13.)

Ohjelmassa *Stadin kundi* Malmstén kertoo, kuinka on syntynyt Helsingissä ja että pitää olla kunnon ihminen. Siitä kertoo myös hänen säveltämä samanniminen laulu, jota lauloi myös hänen veljensä Eugen Malmstén vuonna 1982. (Georg Malmsténin biografia 2002. Kari & Airinen 2002, 13. Liite 1, linkki 43.)

Ohjelmissa *Maailmanparantajat*, *Ragni ja Georg*, *Kestikievari* ja *Vi på lilla torget* Malmstén teki yhteistyötä tyttärensä Ragnin kanssa. Ohjelma *Maailmanparantajat* kertoi asioista, joita tulee tehdä ihmisten hyvinvoinnin kannalta, kuten esim. olla yhdessä ja laulaa opettavia lauluja, kuten esim. liikenneturvallisuudesta kertova *Lasten liikennelaulu* (Liite 1, linkki 21). *Ragni ja Georg* -ohjelmassa päähenkilöt kertovat itsestään ja laulavat. *Kestikievarissa* puhuttiin juhlista, ja *Vi på lilla torget*-lastenohjelmassa oli mukana myös lapsia. (Georg Malmsténin biografia 2002. Kari & Airinen 2002, 13.)

Aamukahvi -ohjelman ansiosta Malmstén sai mahdollisuuden laulaa radiossa ja säveltää uusia lauluja ihmisten pyynnöstä. Tiedotusvälineiden ansiosta ihmisestä tuli erittäin tunnettu. (Georg Malmsténin biografia 2002. Kari & Airaksinen 2002, 13.)

4.5 Malmsténin testamentti ja tuotannon elämä hänen kuolemansa jälkeen

Malmstén oli mukana myös järjestötoiminnassa, sillä hän auttoi Suomen Elokuvasäveltäjät ry -seuran perustamisessa vuonna 1954. Tämän seuran nimet vaihtuivat vuosien mittaan. Esim. 1960-luvun puolella se sai nimen Elokuva -ja viihdesäveltäjät ry eli ELVIS ry ja vuodesta 1979 eteenpäin se sai nimen Säveltäjät ja Sanoittajat ELVIS ry. Vuonna 1980 Malmstén sai opetusministeriön myöntämän säveltaiteilijan valtiopalkinnon viihdemusiikin edustamisen ja loistavan musisoinnin ansiosta. Samaan aikaan palkittiin lauluprofessori Matti Lehtinen. (Kari & Airinen 2002, 13.)

Malmsténin kuoltua toukokuussa vuonna 1981 ELVIS perusti vuonna 1982 Georg Malmstén -säätiön perustajajäsenensä muistoa kunnioittaen. Tämä säätiö tekee tunnetuksi suomalaisen kevyen musiikin säveltäjien ja sanoittajien tuotantoa, tukee alan koulutusta ja tutkimusta sekä jakaa apurahaa kevyen musiikin tekijöille. (Kari & Airinen 2002, 13.)

27. kesäkuuta 1992 Malmsténille pystytettiin muistomerkki Arkadian- ja Fredrikinkadun risteyksessä. Muistomerkin veisti Raimo Heino. Kertoja on ylpeä Malmsténin viihdemusiikista, varsinkin lastenlauluista. Koska ennen hän harrasti vain jazzmusiikkia, viihdemusiikki oli hänelle uusi asia. Mutta lastenlaulujen ansiosta ja säveltäjän suuren suosion ja hänen monipuolisen elämänsä ansiosta kertoja rakastui viihdemusiikkiin. Hän myös kertoo, että Suomen itsenäistymisvuonna Malmstén kuvasi arkisia asioita laulujen avulla, ja hyvä puoli oli siinä, että silloin hän sai esittää lauluja sekä duurissa että mollissa. (Kallio 1992, 13.)

Nykyään Malmsténin tuotantoa voi löytää kirjastosta ja internetistä. Lp- ja CD-levyille tallennetut laulut elävät yhä ja niitä voi kuunnella milloin vaan. Elokuvia ja näytelmiä välillä näytetään televisiossa, mutta tv-ohjelmia, kuten *Stadin kundi*, ei välttämättä voi enää nähdä nykypäivänä. (Kari & Airaksinen 2002, 13.)

Lastenlaulut elävät yhä, sillä niitä lauletaan edelleen päiväkodeissa ja kouluissa sekä iltapäiväkerhoissa. Lastenlauluista voi tehdä myös näytelmiä. Parhaiten näytelmiksi sopivat *Neljä kissanpoikaa*, *Mikki-Hiiri -laulusarja* ja *Sairas karhunpoika* sekä *Tottelematon Tipi*. Myös *Lasten liikennelaulusta* voi tehdä näytelmän (Liite 1, linkit 23, 21, 20, 1.1 ja 24.)

Malmsténin valssit, polkat ja tangot sekä menuetot sopisivat parhaiten tanssiaisiin ja marsseja olisi hyvä soittaa paraateissa. Vaikka niiden sisällöt ovat opettavaisia ja niillä on pitkä historia, nuorempi sukupolvi ajattelee niitä yhä harvemmin tai ei ollenkaan. Mutta "kuolematon musiikki löytyy aina" ja siihen on aina hyvä perehtyä.

5 JORI-SEDÄN ILTAPÄIVÄ -PRODUKTIO

5.1 Suunnittelu ja aikataulu

Elokuussa 2018 päätin tämän opinnäytetyön aiheen erilaisten pohdintojen jälkeen. *Jori-sedän ilta-päivä* -produktio on taiteellinen eli sisällytin siihen konsertin, jossa soitin Malmsténin lauluja. Jotta konsertti olisi mahdollisimman monipuolinen, sisällytin siihen myös yhteislauluja, joista suurin osa oli lastenlauluja. Valitsin ne yhteislauluiksi juuri siksi, että ne ovat erittäin tunnettuja ja samalla monille tuttuja peruskoulusta asti. Lisäksi päätin juontaa konsertin alussa, lopussa ja kappaleiden välissä, jolloin kerroin kappaleista.

Valmistauduin opinnäyttekonserttiin monilla tavoilla. Ennen kaikkea huolehdin salivarauksesta hyvissä ajoin, koska Niiralan koulun kamarimusiikkisali täyttyi nopeasti varauksista. Seuraavaksi menin valokuvaukseen, jonka jälkeen valitsin sopivan valokuvan tulevaa konserttijulistetta varten. Julisteen ulkonäön kannalta tärkeintä oli huomioida kuvan kontrastit, kuvassa oleva oma asento ja kuvauspaikka sekä kasvojen ilmeet, koska kaikki nämä asiat antaisivat kuvan konsertista etukäteen. Juliste on työn liitteenä (Ks. Liite 2).

Tein käsiohjelman Word-ohjelmalla. Siihen laitoin oman valokuvan sekä säveltäjän kuvan. Käsiohjelma sisälsi kappaleita aiheittain, niiden nimet ja kuvaukset sekä yhteislaulujen sanat ja tietoja esiintyjistä. Myös konsertin käsiohjelma on työn liitteenä (Ks. Liite 3).

Kun konsertin sisältö julisteineen ja käsiohjelmineen oli valmis, oli aika mainostaa sitä sosiaalisessa mediassa, jotta kaikki kuulisivat siitä hyvissä ajoin. Loin facebook-tapahtuman konsertista ja kutsuin sinne kavereita ja tuttaviani. Lisäksi kerroin tapahtuman sisällön mahdollisimman selkeästi ja tarkasti, jotta kaikki kiinnostuisivat aiheesta.

5.2 Harjoitteluvaihe

Harjoittelumme pianisti Dmitri Barkovin kanssa alkoi syyskuussa 2018. Harjoittelimme yhdessä yleensä viikonloppuisin, mutta välillä myös arkisin. Treenimme kesti keskimäärin puolitoista tuntia, välillä enemmän ja välillä vähemmän. Harjoittelimme myös itsenäisesti meille sopivaan aikaan.

Tärkeintä harjoittelussa oli kuunnella, että olemme varmasti yhdessä (rytmi ja tempo). Lisäksi piti huomioida kappaleiden tyylit, joiden perusteella piti valita oikea soittotapa. Omalta osalta huomioidin laulujen tekstit, joiden perusteella päätin, millaisia ovat fraseeraukset ja nyanssit sekä millainen sanoma kullakin kappaleella on.

Musiikin tyyli on "elävä" eli laulava, mikä soittaessa täytyy erityisesti huomioida. Harjoitteluun tulee sisällyttää tiettyjä vaiheita. Aluksi katsotaan, minkälainen kappale on eli huomioidaan sen tyyli (laulu, tanssi vai marssi yms.). Seuraavaksi huomioidaan soittotavat (mm. tempo, nyanssit, fraseeraus). Koska musiikki on kunkin kappaleen tyylistä huolimatta kuitenkin laulumusiikkia, sen "laulue-

fekti” on säilytettävä alkuperäisenä soittaessa sitä instrumentilla, jotta kuulijat kuulisivat laulun ja sen sanoman. Tämä on tärkeä huomioida erityisesti silloin, kun tietää, että ihmiset mahdollisesti tuntevat lauluja, joita soittaa.

5.3 Konsertti

Opinnäytekonsertti *Jori-sedän iltapäivä* järjestettiin torstaina 29.11.2018 klo 16.00 Niiralan koulun kamarimusiikkisalissa. Yleisöä oli varsin vähän, noin 20 henkilöä. Yleisön määrä oli mielestäni vähäinen suhteessa siihen, että olin markkinoinut konserttia etukäteen. Kuitenkin uskon, että ne, jotka olivat paikan päällä, viihtyivät ja pitivät konsertista.

Konsertti eteni siten, että ensin tervehdin yleisöä ja toivotin heidät tervetulleiksi ja kerroin konsertin sisällön. Ennen kappaleiden soittamista mainitsin niiden nimet ja kerroin niiden sisällöstä ja tarkoituksesta. Konserttiin sisältyi muutama yhteislaulu. Olin valinnut lauluja, joita moni tuntee, jotta yleisön olisi mahdollisimman helppoa laulaa mukana. Suurin osa niistä oli opettavaisia lastenlauluja, ja vasta konsertin aikana ymmärsin, että opettavaisten ja muuten tunnettujen lastenlaulujen säveltäjä on nimenomaan Malmstén. Mielestäni oli mukavaa, että ihmiset keskittyivät kuuntelemaan todella hyvin ja suurin osa lauloi mukana yhteislauluissa.

Parhaiten onnistuin mielestäni sekä viestin välittämisessä yleisölle, että laulamiseen kannustamisessa. Hyvä esimerkki oli laulu *Potkut sain* (Liite 1, linkki 27) elokuvasta *SF-paraati*. Vaikkei se ollut yhteislaulu, opastin yleisöä laulamaan mukana, mikäli he pystyvät ja tuntevat laulun riittävän hyvin. Ja osa todellakin tunsi sen. Pidän itse paljon meri- ja rakkauslaulujen sekä lasten- ja matkalaulujen soittamisesta, koska suurin osa niistä oli tanssimusiikkia, osa kertoi matkustamisen vaikutuksista ja osa antoi opetusta, mikä oli mielestäni kaikista tärkeintä. Myös vähiten tunnettu laulu kotikaupunki Helsingistä oli vaikutuksia täynnä, sillä kappaleessa säveltäjä ylistää omaa lapsuudenkotiaa. Tanssikappaleiden ansioista konsertissa olisi voinut järjestää vuorotellen tanssia ja kuunteluosuuksia niin kuin Malmstén ja hänen soittokuntansakin aikoinaan tekivät.

Aloitin konsertin kappaleella nimeltä *Helsinki-valssi*, jossa säveltäjä ylistää omaa kotikaupunkiaan. Ensin oli siis kotipaikka, josta kaikki yleensä alkaa. Sitten jatkoimme matkustamisesta kertovilla lauluilla, jotka olivat *Tessalonika*, joka oli sävelletty *Laiva on lastattu* -televisio-ohjelman pohjalta sekä rakkauslaulu *Barcelonan ruusu*, joka kuvaa monen suomalaisen sydäntä lähellä olevaa espanjanreissua. Tanssi- ja rakkauslaulut olivat erittäin vaikuttavia, koska niissä kertoja puhuu rakkaalleen. Hyvät esimerkit rakkautta ja tanssia sisältävistä lauluista olivat *Lemmen liekki leimahtaa*, joka voi olla myös häävalssi ja *Saariston Sirkka*, jonka tarinassa kertoja rakastuu naiseen kesällä, mutta syksyllä he eroavat toisistaan, kuitenkin kertoja olettaa naisen muistavan hänet vielä ja toivoo, että kaiken voi palauttaa ennalleen. Myös menuettotyylinen kappale *Luoksein käy*, *armahain* kertoo vahvoista rakkaussuhteista. Koskettavinta itselleeni oli soittaa ja laulaa laulua *Sairas karhunpoika*, koska minun kävi sääliksi sekä tarinan päähenkilöä, että kaikkia muita sairastuneita. Mutta iloisinta oli soittaa *Jännöjussin mäenlaskua* hiihdon ja laskettelun ilon ansiosta sekä *Lasten Liikennelaulua*, jolloin toivotin kaikille turvallista kotimatkaa. (Liite 1, linkit 8, 4, 5, 17, 2, 20 ja 21.)

Elokuvia, joihin konsertissa esitetyt kappaleet sisältyvät, en tunne kovin hyvin. Tiedän kuitenkin, että esimerkiksi laulu *Potkut sain* elokuvasta *SF-paraati*, kertoo rakkaudesta, johon liittyy haasteita. Nainen löysi rannerenkaan lattialta ja juuri kun oli palauttamassa sitä omistajalleen, tämä väitti hänet varkaaksi, minkä seurauksena nainen sai potkut töistä. Nainen oli todellisuudessa syytön. Niinpä hän perustelee laulussa, että häntä on kohdeltu epäoikeudenmukaisesti, mutta samalla hän ei ajattele enää menneisyyttä vaan katsoo ilomielin tulevaisuuteen. Myös mies saa elokuvassa potkut toisen ravintolan kateuden vuoksi. Tämä laulu siis opettaa optimismia ja positiivisuutta. Samasta elokuvasta oleva *Nuoruuden sävel* kertoo nuoruuden muistoista. Varsinkin sen kertosäkeistö kertoo, että kevään tullessa tulee aina uusia asioita ja hyviä muistoja. Kevät ja nuoruus ovat siis hyvä yhdistelmä. *Auringon lapset* -kappale on samannimisestä elokuvasta, joka on tehty 2000-luvun alussa. Se kertoo, että rakkaus ja luottamus toisiinsa suojaa kaikilta vaaroilta. Elokuva ei tunneta Suomessa kovin hyvin, koska sitä ei ole Suomessa esitetty. Sen sijaan Virossa sitä on esitetty ja siellä se on saanut suuren suosion. (Liite 1, linkit 27, 28 ja 36.)

Kun valitsin Georg Malmsténin musiikin opinnäytetekonsertin aiheeksi, olin vahvasti sitä mieltä, että mm. tunnetun elokuvamusiikin ja opettavaisten lastenlaulujen ansiosta nuori sukupolvi saa tietää, mitä muuta tärkeää esimerkiksi Sibeliuksen tai Paciuksen ohella Suomen musiikin historiassa on. Konsertin vaikutuksesta joku alkaa mahdollisesti perehtyä ja soittaa tämän ”taitavan ja unohduttun” säveltäjän kappaleita. Malmsténin kappaleiden soittaminen on mielestäni hyödyllistä, koska laulut kertovat kokonaisen tarinan Suomen historiasta. Malmstén ja hänen tuotantonsa ansaitsisivat mielestäni paikkansa esimerkiksi musiikin historian opetuksessa. Päinvastoin kuin nykyaika, vanha aika sisältää paljon opettavaisia tarinoita, koska ennen vanhaan vain niiden avulla ihmisiä ohjattiin oikealle elämänpolulle. Ja juuri tämä pätee Malmsténin kappaleiden kanssa, koska niiden sanoissa on opetus. Hyvä esimerkki on *Lasten liikennelaulu* (Liite 1, linkki 21), jossa puhutaan liikenteen vaaroista ja omasta turvallisuudesta liikenteessä. Siksi haluaisinkin, että myös nuori sukupolvi tietäisi tämän kaiken yhtä hyvin kuin vanhempi sukupolvi. Tästä konsertista opin, että tällaiset tilaisuudet ovat hyödyllisiä musiikin ja ylipäätään Suomen historian kannalta ja mitä enemmän niitä pitää, sitä paremmin viesti välittyy eri-ikäisille ihmisille: vanhemmalle sukupolvelle asiat muistuvat mieleen ja nuorempi sukupolvi oppii tuntemaan historiaa.

5.4 Palaute ja tulevaisuuden suunnitelmat

Konsertin jälkeen oli palautteen aika. Lautakunnassa olivat mukana Savonia-ammattikorkeakoulun lehtorit Anna-Maria Pekkinen ja Hanna Turunen. Molemmat pitivät opinnäytetyöni aihevalinnasta. Heidän mielestään oli hyvä, että osoitin opinnäytetekonsertillani Malmsténin musiikin arvon ja paikan suomalaisen musiikin historiassa. Tämänkaltaisen vanhemman musiikin tunnettavuuden lisäämiseksi on hyvä pitää tällaisia konsertteja. Erityisesti nuoremman sukupolven parissa konsertti lisäsi musiikin historian tuntemusta, varsinkin kun samalla kerrroin kappaleista mahdollisimman tarkasti. Vaikka lautakunnan mielestä olin perehtynyt aiheeseen hyvin, he kannustivat syventymään aiheeseen vieläkin enemmän, jotta saisin lisää tietoa ja voisin vieläkin enemmän syventää tulkintaa.

Tulevaisuudessa ajattelin antaa näitä konsertissa esitettyjä kappaleita omille oppilailleni. Kappaleiden opetteluissa voi edetä esimerkiksi seuraavalla tavalla: Kysytään oppilaalta, mitä hänelle tulee mieleen opeteltavasta kappaleesta. Seuraavaksi opettaja soittaa kappaleen ja kysyy uudelleen mielihoidettua jo kuullusta kappaleesta. Tämän jälkeen luetaan yhdessä laulun sanat ääneen, ja voidaan kokeilla myös laulaa, jos oppilas haluaa. Mahdollisesti myös tanssitaan, jos kyseessä on tanssikappale. Voidaan myös laulaa, leikkiä ja tanssia yhtä aikaa, jos lauluun kuuluu leikki ja kyseessä on nuorempi oppilas. Vasta sen jälkeen soitetaan kappaletta. Ensin otetaan mukaan nuottien luku, tempo, nyanssit, fraseeraukset ja muut musiikin peruselementit. Kaikki perusasiat harjoitellaan ensin harjoitustempossa ja sitten vasta lisätään tempoa. Harjoitustempo, musikaalisuus ja tekniikka ovat musiikin opiskelussa yhtä tärkeitä niin harrastelija- kuin ammattilaistasollakin. Koska viulu- tai muusta sovituksesta huolimatta musiikki on laulumusiikkia, oppilaalle täytyy opettaa laulutyylin ymmärtämistä eli hänen täytyy oppia säilyttämään "lauluefekti" soittaessa. Tämä onnistuu siten, että oppilaan on kiinnitettävä huomiota jousenkäyttöön ja käsien liikkeeseen, esim. vibraton käyttö ja asemavaihdot ovat tärkeimpiä tekijöitä.

PÄÄTÄNTÄ

Kokonaisuudessa voin sanoa, että tämän opinnäytetyön tekeminen vaati paljon energiaa ja aikaa. Tämä näkyi varsinkin kirjallisessa osuudessa, koska siinä jouduin kirjoittamaan yllättävän paljon koko ajan lähteitä käyttäen. Tekstiä oli iso määrä, joten piti koko ajan lukea ja miettiä, ennen kuin aloin kirjoittaa. En esimerkiksi voinut uskoa, että säveltäjän tuotanto- ja elämäkertaus voivat olla niin isot. Sen sijaan musiikista ja konsertista oli helppo kertoa, koska siinä käytin omaa näkökulmaa.

Konsertti meni kokonaisuudessa hyvin. Olin erityisen ylpeä siitä, että ihmiset olivat kiinnostuneet konsertistani ja tulivat sitä kuuntelemaan. Kaikki olivat todella tyytyväisiä esitykseeni ja olin erityisen ylpeä siitä, että yhteislauluosuudessa kaikki lauloivat. Moni ei voinut uskoa, että soitin täysin onohdettua musiikkia näin hyvin ja että olen siitä ylipäättään kiinnostunut. Sama asia oli palautekeskustelussa, vaikka minut ohjeistettiin perehtymään siihen enemmän.

Konserttiin valmistautuminen oli minulle mieluisaa ja suhteellisen helppoa. Opin, että Malmstén ei ole säveltänyt musiikkia pelkästään hovin vuoksi vaan ensisijaisesti erilaisiin tarkoituksiin, jotka olivat esim. elokuvia, näytelmiä ja televisio-ohjelmia. Lisäksi kaikki halusivat kuulla lauluja erilaisista elämäntilanteista tai muuten kuunnella viihdemusiikkia radiosta. Tärkeä syy Malmsténin sävellystyöhön oli myös myynnin menestys Parlophon-levy-yhtiöllä: levytysmatkoilta piti tuoda mahdollisimman paljon levytettyä materiaalia. Mutta koska jo olemassa olevia lauluja oli liian vähän, niitä piti säveltää lisää. Myös laulujen moninaisuus lisäsi menestystä yhtiöllä.

Olen myös huomannut, että vaikka suurin osa Malmsténin lauluista on sävelletty mielikuvituksen pohjalta, ne voivat ihan hyvin peilata hänen omaa elämäänsä. Hyvät lauluesimerkit tästä ovat *Keitele-valssi* ja *Kalasaaren kaunis Anni*. *Keitele-valssi* mahdollisesti kertoo säveltäjän Keitele-matkasta eikä säveltäjä voi sitä unohtaa. Kappale *Kalasaaren kaunis Anni* puolestaan kertoo ihannasta työstä, joka asuu meren rannalla. Koska Malmstén on jo ennestään säveltänyt todellisuuteen perustuvaa merimusiikkia, voi hyvinkin olla, että hän on ihastunut merellä asuvaan tyttöön (Liite 1, linkki 37.) Malmsténin musiikkia soittaessa täytyy muistaa aikaisemmin mainittu ”vokaaliefekti”, jotta yleisö tunnistaisi laulun. Varsinkin, jos ihmiset tuntevat jonkun laulun ja haluavat kuulla sitä livenä. Myös yhteistyö soittokaverin kanssa oli tärkeää, koska välillä myös hänellä oli soolo-osuuksia.

Kirjallisen työn laatiminen oli minulle haastavaa, koska sen sisältöä ja rakennetta piti koko ajan muokata. Syy siihen oli mm. lähteiden käyttö ja koko ajan mieleen tuleva uusi tieto säveltäjän tuotannosta ja omasta konsertista. Sen vuoksi teksti muuttui ja sitä tuli enemmän kuin oletin. Myös musiikista ja sen tyylistä sekä harjoittelutavasta tuli suhteellisen paljon tietoa. Kokonaisuudessa opin opinnäytetyöprosessista todella paljon. Kirjallinen työ kesti kauemmin kuin olin suunnitellut. Työtapa perustui lukemiseen, tiivistämiseen, analysointiin ja omaan ajatteluun ja siten onnistuin kirjoittamisessa.

LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT

Painetut lähteet

KALLIO, Pekka (toim.) 1992. *Georg Malmsténille muistomerkki*. Julkaisussa: Teostory 3/1992. Säveltäjäin tekijänoikeustoimisto Teosto ry. PunaMusta. 13.

KARI, Virpi & AIRINEN, Kai 2002. Georg Malmsténin lauluja. F-Kustannus Oy. © Warner/ Chappel Music Finland Oy. Gummerus kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Internetlähteet

LINDFORS, Jukka 2008: *Laivaston kasvatti esittää maavoimille sota-aikaiset suosikkinsa Terveiset ulapalta ja Meripojan preivi Iskelmäkaruselli-ohjelmassa 1962* [verkkojulkaisu]. [Päivitetty 2011-11-21]. Yle Elävä arkisto. [Viitattu 2019-02-05]. Saatavissa: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2008/08/25/georg-malmsten-meritunnelmissa>

Kansallisfilmografia Elonet, Georg Malmsténin tekemät ja työstämät elokuvat, myös henkilön näyttelijärooli tietyissä elokuvissa. [Viitattu 2019-02-07]. Saatavissa: <http://www.elonet.fi/fi/henkilo/100974>

Pomus.net. Suomalaisen populaarimusiikin verkkomuseo. Georg Malmstén, biografia. [Viitattu 2019-02-07]. Saatavissa: <http://pomus.net/001477>

Georg Malmsténin biografia; 100-vuotisjuhlat vuonna 2002. [Viitattu 2019-02-07]. Saatavissa: <http://www.malmsten.lasipalatsi.fi/viihdetaiteilija.html>

Suomen kansallisbiografia, vapaasti luettava artikkeli, Georg Malmstén, n.d. [Viitattu 2019-02-07]. Saatavissa: <https://kansallisbiografia.fi/kansallisbiografia/henkilo/1009>

TALVIO, Raija 14.9.2010: Viimeinen juna länteen-näytelmä. Georg Malmsténin laulu elokuvasta SF-paraati, Potkut sain. Tauno Palon ja Ansa Ikosen esittämä. [Viitattu 2019-02-07]. <https://savonmaa.fi/article/viimeinen-juna-lanteen-tulossa-ensi-iltaan/>

Waltari, Pyry 2012: Suomi-iskelmän ensitahdit, osa 3, swingin kaikua. [Viitattu 2019-10-22]. <http://www.nrgm.fi/artikkelit/osa-3-swingin-kaikua/>

LIITE 1: LAULUT

Näistä linkeistä on mahdollista kuunnella Malmsténin lauluja.

1. Kaunis satu vain: <https://www.youtube.com/watch?v=4nwb9yLAHtc>
2. Saariston sirkka: <https://www.youtube.com/watch?v=8O10wRCjFXI>
3. Terveiset ulapalta: <https://www.youtube.com/watch?v=8HI9wZPi6cU>
4. Barcelonan ruusu: <https://www.youtube.com/watch?v=5aGl55Po4SM>
5. Luoksein käy, armahain: <https://www.youtube.com/watch?v=kTWDSdDnTgE>
6. Katariinan kamarissa: <https://www.youtube.com/watch?v=NMWI125KefE>
7. Suurin onni: https://www.youtube.com/watch?v=iPW_jzDSYKg
8. Tessalonika: <https://www.youtube.com/watch?v=GnYzp3koPVY>
9. Nikkelimarkka: <https://www.youtube.com/watch?v=8z8i2qbIpbU>
10. Kulkurin koti: <https://www.youtube.com/watch?v=5i6hE6tdjCY>
11. Sinitakkien marssi: <https://www.youtube.com/watch?v=oEvdIz1toqq>
12. Seiskarin valssi: <https://www.youtube.com/watch?v=yd5uvUUcEiM>
13. Muistelo: <https://www.youtube.com/watch?v=eBPQjyoVWQQ>
14. Sunnuntai-iltana: <https://www.youtube.com/watch?v=rK-B2-0MBfc>
15. Leila/Hangö-valsen: <https://www.youtube.com/watch?v=75indkt8BB8> sekä ruotsiksi <https://www.youtube.com/watch?v=0w2ZHSJalZo>
16. Heili Karjalasta: https://www.youtube.com/watch?v=2D_3zg5zO4U
17. Lemmen liekki leimahtaa: <https://www.youtube.com/watch?v=oEkR1EBY8kE>
18. Vetoketju: <https://www.youtube.com/watch?v=V8KhczbxX8M>
19. Lennokki: <https://www.youtube.com/watch?v=ojn0MO18n9Y>
20. Sairas karhunpoika: <https://www.youtube.com/watch?v=4pLVIGe27dc>
21. Lasten liikennelaulu: <https://www.youtube.com/watch?v=ZyH3wze6gZQ> sekä <https://www.youtube.com/watch?v=peFnnb5Mtwc>
22. Jänöjussin mäenlasku: <https://www.youtube.com/watch?v=Zgqc8NrGc3A>
23. Neljä kissanpoikaa: <https://www.youtube.com/watch?v=Re5v5yBevyg>
24. Tottelematon Tipi: https://www.youtube.com/watch?v=879W_6KZwMk
25. Nuku, pikkumies: <https://www.youtube.com/watch?v=ryE5P47yMTQ>
26. Nukkumatti: <https://www.youtube.com/watch?v=tXq3EtyeZLY>
27. Potkut sain, esittävät Tauno Palo ja Ansa Ikonen: <https://www.youtube.com/watch?v=IS4uS5fb38U>
28. Nuoruuden sävel, esittävät Ansa Ikonen ja Tauno Palo: <https://www.youtube.com/watch?v=IAwNrnUWe2c>
29. Aalokko kutsuu: <https://www.youtube.com/watch?v=Oo0DYHJ7apA>
30. Sunnuntai-iltana: <https://www.youtube.com/watch?v=rK-B2-0MBfc>
31. Hiljainen ääni: <https://www.youtube.com/watch?v=dH-o1A3Z2VE>

32. Saarijärven Liisa: <https://www.youtube.com/watch?v=1g3MD7VcMxw>
33. Eila: <https://www.youtube.com/watch?v=t0SQJiiMYB0>
34. Miesten Ralli: https://www.youtube.com/watch?v=YzZR58B0_nA
35. Unohtumaton Elmeri: <https://www.youtube.com/watch?v=Y0KGAgrA98>
36. Auringon lapset: <https://www.youtube.com/watch?v=FUj78wZ6gMk>
37. Kalasaaren kaunis Anni: https://www.youtube.com/watch?v=ZhKWVd_IWr0
38. Juhannusiloa: <https://www.youtube.com/watch?v=g0h2RK5iguY>
39. Kohtalokas samba: https://www.youtube.com/watch?v=ERa2EPIId_IE
40. Hymyhuulin: <https://www.youtube.com/watch?v=89eoKe9KUzo>
41. Särkynyt onni: https://www.youtube.com/watch?v=ik_H8JIXTco
42. Heilini sinisistä silmistä: <https://www.youtube.com/watch?v=h-Z4FAIGzFO>
43. Stadin kundi: <https://www.youtube.com/watch?v=nk8BwZD54Zo>
44. Sukellusvenevalssi: <https://www.youtube.com/watch?v=IxGjpW4wO3Q>

1.1 Mikki Hiiri-laulusarja

1. Mikki Hiiri merihädässä. Ragni Malmstén: <https://www.youtube.com/watch?v=qn3vwi7GjZE>
George Malmstén, Greta Pitkänen (o.s.Malmstén) ja Dallapé-orkesteri: <https://www.youtube.com/watch?v=LAdEJdgRxis>

Tässä ovat Mikki-Hiiri-laulusarjan muut osat. Niitäkin esittävät Georg Malmstén sekä hänen tyttärensä Ragni ja sisasensa Greta yhteistyössä Dallapé-orkesterin kanssa. Laulun Mikki-Hiiri lentäjänä esittävät Georg Malmstén ja Vieno Kekkonen.

2. Tarantella Mikki-Hiiri ja susihukka: https://www.youtube.com/watch?v=CnN_chMDtm0
3. Polkka Mikki-Hiiri ja vuorenpeikko: <https://www.youtube.com/watch?v=K-Dk0jrIocs>
4. Valssi Mikki-Hiiri koskenlaskussa: <https://www.youtube.com/watch?v=GmYA4Vf8oUs>
5. Marssin ja valssin yhdistelmä Mikki-Hiiri lentäjänä: <https://www.youtube.com/watch?v=wNb3P-a7Xss>

LIITE 2: JULISTE

Jori-sedän iltapäivä

Georg Malmsténin kauneimmat laulut

Maria Nikulinan opinnäytetyökonsertti

Niiralan koulun kamarimusiikkisalissa 29.11 klo 16.00

Maria Nikulina, viulu

Dmitri Barkov, piano

Vapaa pääsy, tervetuloa!

LIITE 3: KONSERTIN KÄSIOHJELMA

Jori-sedän iltapäivä

Georg Malmsténin kauneimmat laulut

Maria Nikulinan opinnäytetyökonsertti

Niiralan koulun kamarimusiikkisalissa 29.11 klo 16.00

Maria Nikulina, viulu

Dmitri Barkov, piano

Vapaa pääsy

Tervetuloa!

Ohjelma

Kotiseutu, matkustaminen ja merimatka

1. Helsinki-valssi (san. R. R. Rynnänen, säv. Georg Malmstén)
2. Tessalonika (säv. ja san. Georg Malmstén)
- 3 Terveisiä ulpalta (san. Reino Ranta, säv. Georg Malmstén)
4. Barcelonan ruusu (san. R. R. Rynnänen, säv. Georg Malmstén)
5. Suurin onni (san. Reino Ranta, säv. Georg Malmstén) YHTEISLAULU

Tanssia ja rakkautta

6. Lemmen liekki leimahtaa (san. Erkki karu, säv. Georg Malmstén)
7. Lapikasta lattiaan (san. Reino Ranta, säv. Georg Malmstén)
8. Kaunis satu vain (san. Reino Ranta, säv. Georg Malmstén)
9. Luoksein käy, armahain (san. Reino Ranta, säv, Georg Malmstén)
10. Leila (Hangö-valsens) (san. R. R. Rynnänen/Georg Malmstén, säv. Georg Malmstén)
11. Saariston Sirkka (san. Martti Jäppilä, säv. Georg Malmstén)
12. Keitele-valssi (san. Reino Ranta, säv. Georg Malmstén)
13. Jänöjussin mäenlasku (säv. ja san. Georg Malmstén) YHTEISLAULU

Elokuvamusiikkia

14. Nuoruuden sävel (san. Reino Ranta, säv. Georg Malmstén), elokuvasta SF-paraati
15. Potkut sain (san. Reino Ranta, säv. Georg Malmstén), elokuvasta SF-paraati
16. Auringon lapset (san. Erkki Karu, säv. Georg Malmstén), elokuvasta Auringon lapset
17. Sairas karhunpoika (san. R. R. Rynänen, säv. Georg Malmstén) YHTEISLAULU

Operettia

18. Juhannusiloa revyyoperetista Vetoketju (san. Reino Ranta, säv. Georg Malmstén)
19. Lasten liikennelaulu (san. Asser Tervasmäki, säv. Georg Malmstén) YHTEISLAULU

Yhteislaulujen sanat

Suurin onni (san.Reino Ranta,säv.Georg Malmstén)

1. Illan muistan ihanaisen armaan,
Unhohon se sult´ on jäänyt varmaan.
Näin sun silloin ensimmäisen kerran,
Liekö se myös viimeinen?

Kertosäkeistö: Hetkisen vain sinun kerrallasi kuljin,
Hetken katsoin silmihisi sinisiin.
Hetkisen vain sinut sylhieni suljin,
Lähdettyäs vaivuin unelmiin.

Yhä kuulen äänes sointuvan
Ja mä luulen, että rakastan.
Hetkisen vain sinun kerrallasi kuljin,
Hetken katsoin silmiisi sinisiin.

2. Näin vain kerran sun, se voikin riittää,
Onneain jo siitä tahdon kiittää.
Parhaat hetket eivät kestä kauan,
Suurin onni lyhyin on.

Kertosäkeistö: Hetkisen vain sinun kerrallasi kuljin....

Jänöjussin mäenlasku (säv.ja san.Georg Malmstén)

1. Kun pikkupojat suksillaan laski mäessään,
niin jänöjussi pensastaan katsoi ihmeissään.
Ja niin hän nauroi itseksensä, kun joku lensi pyrstöilleen.
Niin huoleton tuo leikki on ja aivan verraton.
2. ”Jos mulla olisi sukset vaan, kyllä näyttäisin
mä mäkeä kuink´ lasketaan, ja kaikki voittaisin.
Vaikk´ hyppyri tuo katala on mulle liian matala,
niin pilvihin mä hyppäisin ja heille näyttäisin!”
3. Mut orava tuo oksaltaan hän silloin haastoi näin:
”Sä pullistelet varmaan vain, Jussi ystäväin.
Et kyllä hyppää pilvihin, mä vaikka sua auttaisin.
Ja vedon lyön: jos teet sen työn, niin häntäni mä syön.”

4. Jos Jussi vaikka yllättäis-se mistä tiedettiin-
ja jotta kiista selviäis, sukset hankittiin.
Ja kohta mäen huipulta Jussi huutaa hurjana:
"Pois alta vaan, nyt lasketaan, en pelkää ollenkaan."
5. Ja niin kuin myrsky konsanaan hän syöksyi alaspäin;
ei aavistanut ollenkaan, et voisi käydä näin:
Kas, satakunta volttia hän teki ilman holttia
ja vatsalleen hän kinokseen näin lensi suksineen.
6. Mut orava vai hymyili: "Se oli miehen työ!
Ja multa säilyy häntäni, en vielä sitä syö.
Kas muista, Jussi ystäväin, ei pilvet ole maata päin.
Sä usko vaan, kun neuvotaan, tai koeta uudestaan!"

Sairas karhunpoika (san.R.R.Ryynänen,säv.Georg Malmstén)

1. Karhunpoika sairastaa, häntä hellikäämme,
lääkkeillä hoideltkaa Nalle-ystäväämme.
Maito tuore, lämpöinen hyväks' olla voisi,
vehnäkorppu valkoinen ehkä avun toisi.
2. Patjaksensa parahin matto levitellään,
peitteheksi toinenkin kääritähän hellään.
Laulu kaunis lauletaan univirreksensä,
itse käymme uinumaan hänen vierelleensä.
3. Vahtikoira vartioi uskollisna meitä,
kunnes koittaa aamunkoi, hän ei meitä heitä.
Uni paras lääke on, siitä nauttikaamme.
Nalle-raukan kuntohon aamuksi jo saamme.

Lasten liikennelaulu (san.Asser Tervasmäki,säv.Georg Malmstén)

1. Valpain mielin muista sä aina vaaroja liikenteen.
Kaikki säännöt mielesi paina, paina ne tarkalleen.
Säännöt ne vasta auttavat lasta turvassa kulkemaan.
Vältä vaaraa uhkailemasta, sääntöjä seuraa vaan.

Kertosäkeistö(2x): Muista aina: liikenteessä monta vaaraa ompe eessä.
Siksi valpas aina mieli, se on turva verraton.

2. Suojatietä muista sä käyttää, se kadun poikki vie.
Valkoviiva ohjaa ja näyttää, missä on suojatie.
Näin vasemmalle ja oikealle katsahda sittenkin;
silloin et jää autojen alle, tiesi on turvaisin.

Kertosäkeistö(2x): Muista aina...

3. Kaupunki on kauhean suuri, joskus se eksyttää.
Ällös pelkää, on apu juuri poliisietä tää.
Hän voipi vaikka neuvoa taikka muutenkin auttaa niin.
Siellä, missä on paha paikka, turvaudu poliisiin.

Kertosäkeistö(2x):Muista aina...

4. Leikitellä ei pidä tiellä, sen sinä muistat kai.
Monta kertaa leikit ne siellä hirveän lopun sai.
Äitikin uottaa, toivoo ja luottaa lapsia koulusta.
Et saa huolta äidille tuottaa tuhmilla tempuillaan.

Kertosäkeistö(2x): Muista aina....

Georg Malmsténin musiikista

Georg Malmsténin musiikki on monipuolista iskelmää ja sen tyyli on erityinen: tyyli on ”puhuva,” mikä tarkoittaa sitä, että soittaessa kuulee laulun sanat ja tuntuu siltä, että itse laulaa, varsinkin jos tuntee laulun. Jos laulu on tuntematon, silti musiikista kuuluu ”puhe”. Lisäksi esim. merilauluja (Tessalonika) soittaessa tuntuu siltä, että keinuu aalloilla tai on meren rannalla, ja monien laulujen sisällöt voi jopa piirtää tai niistä voi kertoa tarinan. Siksi soittaessa ja harjoitellessa tulee huomioida tyyliasiat tosi tarkasti!

Säveltäjä tunnetaan erityisesti merilauluista (Laivaston marssi, Terveisiä Ulapalta, Meripoikien laulu, Tessalonika), valsseista (esim. Saarijärven Liisa, Leila/Hangö-valsens ja Seiskarin valssi), jenkoista (Kulkurin koti ja Katariinan kamarissa), revyyopereteista (Lennokki ja Vetoketju) ja ennen kaikkea lastenlauluista (esim. Mikki-hiiri-sarja, Lasten liikennelaulu, Sairas karhunpoika ja Jänöjussin mäenlasku). Nämä laulut hän on säveltänyt sekä omien elämäkokemustensa että yleisön toivomusten perusteella. Alun perin Malmsténilta haluttiin vain mollisävellyksiä, minkä vuoksi hänen duuriteoksiaan ei levytetty. Näin hän sävelsi pitkään mollissa ja sai siitä tittelin Molli-Jori.

Itse huomaan, että lastenlaulujen historiassa Malmsténilla on merkittävä rooli; alakoulussa en aavistanutkaan, että suurin osa tunnetuista lastenlauluista on hänen säveltämiään! Lisäksi muutama laulu, kuten esim. vanha unohdettu Keitele-valsse, Saariston Sirkka, Barcelonan ruusu, Suurin onni ja Kaunis satu vain viittaavat selvästi hänen yksityiselämäänsä: hän mahdollisesti matkusti ja hänelle on jäänyt mieleen parhaimmat asiat, joita hän ei koskaan enää näe. Ehkä siksi hän sävelsikin nämä teokset positiivisten hetkien muistoksi.

Malmsténin musiikki on jo varsin vanhaa, ja olen huomannut, ettei sen eloisuudesta huolimatta sitä juuri kukaan soita. Tämä on mielestäni erittäin harmillista. Siksi ajattelinkin soittaa tänään hänen musiikkia ja laulattaa teitä kaikkia ”historialla”!

Konsertin esiintyjistä

Maria Nikulina

Maria Nikulina aloitti musiikkipedagogiopinnot Savonia-ammattikorkeakoulussa syksyllä 2015. Hän pitää esiintymisestä erilaisissa konserteissa sekä tehdä yhteistyötä erilaisten ihmisten kanssa. Tulevaisuudessa Maria haluaa kouluttautua lisää opettajana sekä opettaa ja esiintyä.

Dmitri Barkov

Dmitri Barkov opiskelee Kuopion konservatoriossa rumpujen ja pianonsoittoa. Hän aloitti opinnot syksyllä 2016. Hän pitää esiintymisestä tapahtumissa, mutta tulevaisuus on hänelle vielä auki. Dmitri ja Maria aloittivat yhteistyön syksyllä 2016.